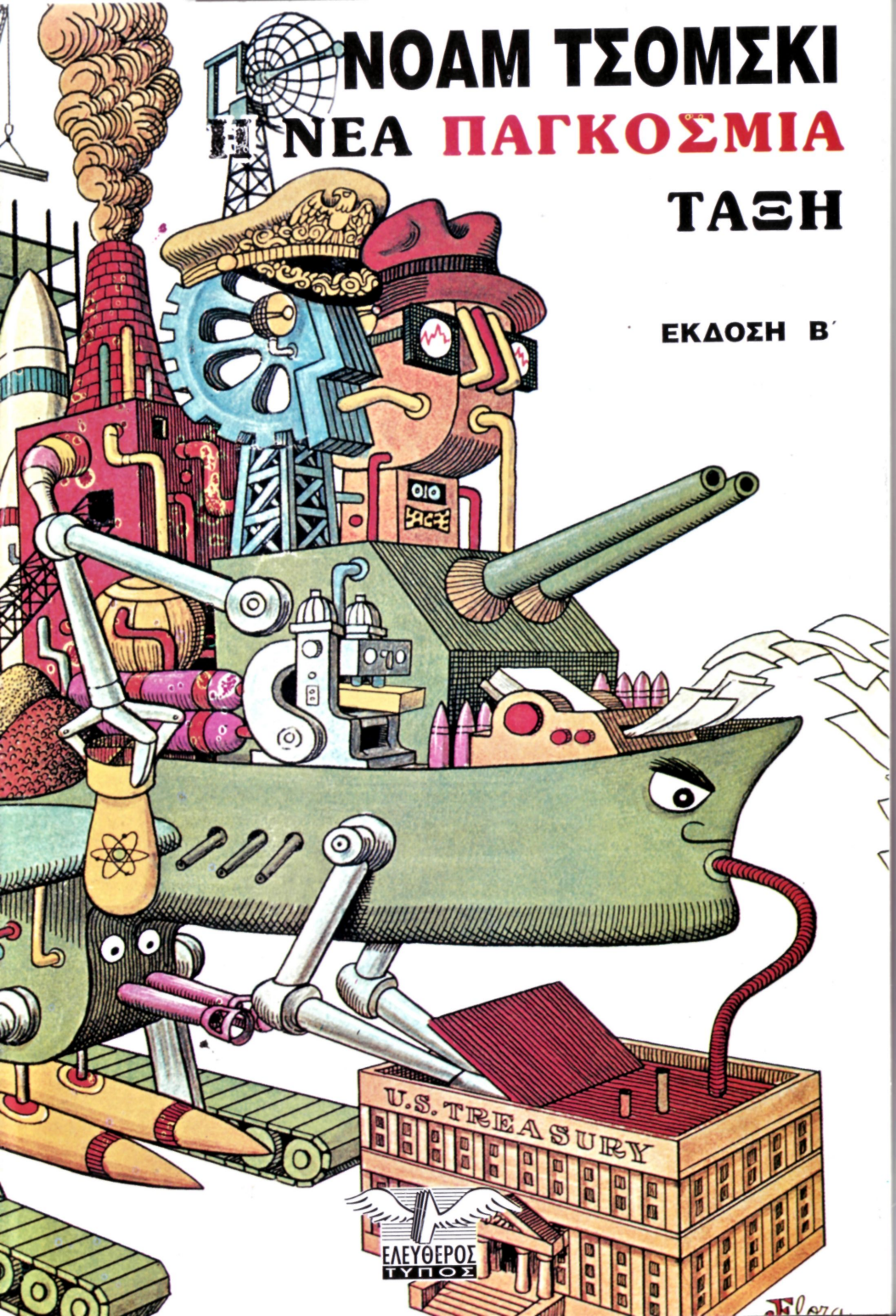

ΝΟΑΜ ΤΣΟΜΣΚΙ

ΝΕΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

ΤΑΞΗ

ΕΚΔΟΣΗ Β'

U.S. TREASURY

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΤΥΠΟΣ

Florin

ΝΟΑΜ ΤΣΟΜΣΚΙ

Η ΝΕΑ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΑΞΗ

*Μετάφραση
Νίκος Β. Αλεξίου*

ΤΙΤΛΟΣ: Η Νέα Παγκόσμια Τάξη
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Νόαμ Τσόμσκι
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Νίκος Β. Αλεξίου
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ: Ν.Μ.
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
Βαλτετσίου 53
ΑΘΗΝΑ 106 81
τηλ. 38.02.040
ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Δεκέμβριος 1999

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ενώ ο ιρακινός λαός αποδεκατιζόταν, βομβαρδιζόμενος επί εικοσιτετραώρου βάσεως 42 ολόκληρες ημέρες, οι άνθρωποι στις ΗΠΑ και την Ευρώπη βομβαρδίζοντο από ένα θέαμα εικόπων, προπαγάνδας και αμφιβόλου αξιοπιστίας αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων, τα οποία παρυσιάζοντο ως το προϊόν μιας δημοκρατικής διαδικασίας, χωρίς, στην πραγματικότητα, να είναι διόλου κάτι τέτοιο. Ελάχιστες αντιρρήσεις, συζητήσεις, πληροφορίες ή διάλογοι μπορούσαν να διαπεράσουν τον απαγορευτικό κλοιό, με τον οποίο είχαν περιβάλει τον σφυγμό της κοινής γνώμης η Ουάσινγκτον, το CNN και τα μείζονα ΜΜΕ.

Ο Τζωρτζ Μπους χρησιμοποίησε τον Πόλεμο στον Κόλπο για να εγκαθιδρύσει μια Νέα Παγκόσμια Τάξη. Η τελευταία υφίσταται στο μέτρο που η αμερικανική στρατιωτική βία, οι οικονομικές πιέσεις και ο έλεγχος επί των πληροφοριών ασκούνται συντονισμένα πίσω από την βιτρίνα της παγκόσμιας συναίνεσης και της δημόσιας υποστήριξης.

Στόχος μας είναι, μέσω της Pamphlet Series, να φωτίσουμε τα σημεία των παραλείψεων, τα κενά των ερμηνειών και το θέαμα της παραπληροφόρησης των ΜΜΕ, με την κοινή λογική, η οποία αποτελεί προϋπόθεση της ειρήνης των έρ-

γων και όχι των λόγων καθώς και της δημιουργικής αλλαγής.

Open Magazine Pamphlet Series

Η ΝΕΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΑΞΗ*

Υπάρχουν πολλές πλευρές της σημερινής κρίσης στον Περσικό Κόλπο, οι οποίες είναι ασαφείς και, οπωσδήποτε, συζητήσιμες, ωστόσο υπάρχουν και κάποια σημεία στα οποία όλοι συμφωνούν. Ένα τέτοιο σημείο ευρείας συμφωνίας, το οποίο αποδέχομαι και εγώ, συνίσταται στο ότι τα γεγονότα είναι πολύ σημαντικά και αποκαλυπτικά όσον αφορά στην μορφή του παγκόσμιου συστήματος που αρχίζει να εμφανίζεται, εκείνου του γνωστού κοινώς ως Νέα Παγκόσμια Τάξη. Πράγματι, έτσι νομίζω ότι συμβαίνει.

Λόγου χάρη, μια όψη του ζητήματος παρουσιάζεται από τον υπουργό Εξωτερικών Τζαίμς Μπίκερ, ο οποίος λέει ότι ζούμε σε μια από τις σπάνιες, μεταβατικές στιγμές της Ιστορίας, σε μια εποχή πλούσια σε επαγγελίες, αρκεί μόνο να κατορθώσουμε να εξαλείψουμε εκείνο το τελευταίο κατάλοιπο της παλαιάς κακής τάξης πραγμάτων: συγκεκριμένα, τον νέο Χίτλερ ο οποίος είναι έτοιμος να κατακτήσει τον κόσμο, εκτός και αν εμείς τον σταματήσουμε εγκαίρως. Αυτή είναι μια αρκετά διαδεδομένη άποψη και προς

* Στη Διάλεξη που δόθηκε στις 30 Ιανουαρίου του 1991 στο κολέγιο Μπέιτς, στο Λέβιστον του Μέιν, για να εκδοθεί, εν συνεχεία, υπό μορφή μπροσούρας από τις εκδόσεις Open Magazine. Στα ελληνικά εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1995 από τους *Πειρατές της Ημισελήνου* σε μετάφραση της Άντζελας Σαλωμίδου.

στήριξη της επισημαίνεται - για να παραθέσω τους *New York Times* - ότι τα Ηνωμένα Έθνη έχουν περάσει στην φάση την οποία ονομάζουν «ευτυχή αλλαγή του σκηνικού», εκπληρώνοντας, για πρώτη φορά από την ίδρυση τους, την ειρηνευτική αποστολή τους. Η εξήγηση που δίδουν γι' αυτό είναι ότι ο Ψυχρός Πόλεμος τερματίσθηκε, οπότε το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν ακινητοποιείται πλέον από τα εμπόδια που προέβλεπε η Ρωσία και από την λεγόμενη οξύτατη αντιδυτική υστερία του Τρίτου Κόσμου. Συνεπώς, τώρα που έχουν επιτέλους ξεπερασθεί όλα αυτά τα προβλήματα, οι μεγάλες δυνάμεις μπορούν να συνεννοηθούν, να αποκρούσουν ενδεχόμενες επιθέσεις και να μας οδηγήσουν σε μια νέα εποχή ειρήνης και δικαιοσύνης, εφ' όσον θα έχουμε θριαμβεύσει σε αυτήν την μάχη του καλού κατά του κακού. Αυτή είναι η επικρατούσα άποψη καθώς και η εικόνα της Νέας Παγκόσμιας Τάξης, η οποία έχει ήδη αρχίσει να εμφανίζεται. Εξετάζοντας όμως τα γεγονότα, διαπιστώνω ότι παρουσιάζουν μια διαφορετική εικόνα, την οποία και θα προσπαθήσω να σας μεταφέρω.

Ας ξεκινήσουμε από τα Ηνωμένα Έθνη. Όπως και εσείς, έτσι και εγώ έχω διαβάσει εκατοντάδες άρθρα, τα οποία περιγράφουν την «ευτυχή αλλαγή του σκηνικού», αποδίδοντας την στον τερματισμό του Ψυχρού Πολέμου, στην προθυμία της Σοβιετικής Ένωσης να συμμορφωθεί και στην άγνοια των νέων ψυχωτικών ηγετών του

Τρίτου Κόσμου. Δεν έχει υποπέσει στην αντίληψή μου κανένα άρθρο το οποίο να προσκομίζει αποδείξεις για την θεωρία αυτή. Μπορεί να είναι προφανές, όχι όμως τόσο όσο το $2 + 2 = 4$. Θεωρώ ότι χρειάζονται κάποια αποδεικτικά στοιχεία, όμως δεν έχω δει κανέναν να αναλάβει να τα παράσχει· αυτή προβάλλεται ως αυταπόδεικτη αλήθεια. Στην πραγματικότητα, η θεωρία αυτή είναι από αρκετά έως γελοία εύκολο να ελεγχθεί, δεν χρειάζεται παρά να ψάξει κανείς απλώς στα αρχεία των Ηνωμένων Εθνών. Ας πάρουμε ως παράδειγμα το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο διαθέτει ένα προσιτό αρχείο και ας αναρωτηθούμε γιατί υπήρξε ανίκανο να παίξει τον ειρηνευτικό του ρόλο. Μήπως αυτό οφείλεται στα εμπόδια που προέβλεπε η Σοβιετική Ένωση και στον αντιδυτικό φανατισμό του Τρίτου Κόσμου; Αυτό είναι κάτι εύκολο να ελεγχθεί. Εάν ψάξουμε, θα ανακαλύψουμε - εξετάζοντας την τελευταία εικοσαετία - ότι τα 2/3 σχεδόν των βέτο που κατατέθηκαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας, προέρχονται από τις ΗΠΑ, ενώ άνω του ημίσεως των υπολοίπων από την Βρετανία. Σε αυτές τις δύο, τις ΗΠΑ και την Βρετανία, αναλογεί το 80% περίπου των βέτο που κατατέθηκαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας, κατά την τελευταία εικοσαετία. Την τρίτη θέση κατέχει η Γαλλία ακολουθούμενη από την Σοβιετική Ένωση η οποία, κατ' ουσίαν, συμπλέει πάντα με την πλειοψηφία κατά την ψηφοφορία. Βεβαίως,

δεν έχουμε κανέναν λόγο να πιστεύουμε ότι η βρετανοαμερικανική εκστρατεία κατά των Ηνωμένων Εθνών και της ειρηνευτικής αποστολής τους, θα τερματισθεί με την αποχώρηση της Σοβιετικής Ένωσης από το παγκόσμιο προσκήνιο. Κάτι τέτοιο δεν θα ήταν διόλου λογικό.

Εάν επιπροσθέτως εξετάσουμε τις συγκεκριμένες περιπτώσεις, θα ανακαλύψουμε ότι, ουσιαστικά, ουδεμία σχέση είχαν με τον Ψυχρό Πόλεμο. Αφορούσαν τις παραδοσιακές σχέσεις, οι οποίες ονομάζονται τώρα σχέσεις Βορρά-Νότου και παλαιότερα, ιμπεριαλισμός. Αφορούσαν τον παραδοσιακό στόχο της Ευρώπης να κατακτήσει και να εξουσιάσει τον κόσμο, κάτι στο οποίο πρωτοστάτησαν οι ΗΠΑ και η Βρετανία - δηλαδή μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν επιβληθεί ηγεμονικά οι ΗΠΑ και, κατά δεύτερο λόγο, η Βρετανία. Τέτοιες είναι οι περιπτώσεις αυτές. Τα ίδια ισχύουν, λίγο-πολύ, για την Γενική Συνέλευση. Κατά κανόνα, οι ΗΠΑ ψηφίζουν μόνες ή από κοινού με ένα-δύο υποτελή κράτη ενάντια σε μια συντριπτική πλειοψηφία, επί ζητημάτων επίθεσης, προσάρτησης, αφοπλισμού, καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επί κάθε άλλου περιβαλλοντολογικού ζητήματος ή ο,τιδήποτε άλλο σχετίζεται με τα ζητήματα αυτά. Για μια ακόμη φορά εξάγεται το ίδιο συμπέρασμα. Δεν συντρέχει κανένας λόγος να πιστεύουμε ότι οι ΗΠΑ θα πάψουν να προβάλλουν εμπόδια τώρα που οι Ρώσοι εί-

να εκτός παιχνιδιού. Εξ αρχής, το όλο ζήτημα ουδεμία σχέση είχε με τους Ρώσους, οπότε δεν υφίσταται λόγος για να σταματήσουν να το κάνουν. Φαίνεται αρκετά απλό.

Ο Παναμάς και η Νικαράγουα

Δεν προτίθεται, βεβαίως, να ανατρέξω σε όλα τα αρχεία· έτσι, ας πάρουμε ως παράδειγμα την τελευταία Συνέλευση του ΟΗΕ. Είναι, όμως, αρκετά αντιπροσωπευτική. Αναφέρομαι στην Συνέλευση του ΟΗΕ η οποία έλαβε χώρα τον χειμώνα του 1989-90. Κατά την Συνέλευση αυτή, κατατέθηκαν τρία βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας, άπαντα από τις ΗΠΑ. Δύο από τις αποφάσεις κατά των οποίων προέβησαν βέτο οι ΗΠΑ, καταδίκάζαν την αμερικανική εισβολή στον Παναμά. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι αυτή υπήρξε η πρώτη μεταψυχροπολεμική επίθεση. Η δεύτερη μεταψυχροπολεμική επίθεση είναι εκείνη του Σαντάμ Χουσεΐν. Η εισβολή στον Παναμά ήταν μεταψυχροπολεμική υπό την έννοια ότι ακόμη και ο πλέον ευφάνταστος προπαγανδιστής δεν θα μπορούσε να επικαλεσθεί ως αφορμή την Ρωσία, αναφορικά με αυτήν την επίθεση. Διότι σκοπός του Ψυχρού Πολέμου ήταν να διατηρείται ο καθιερωμένος τρόπος επέμβασης ως έχει, αλλά υπό την πρόφαση της άμυνας κατά των Ρώσων. Πριν από την εμφάνιση των Ρώσων, η άμυνα στρεφόταν κατά των

Ούννων, των Βρετανών ή κάποιου άλλου και από την στιγμή που εξαφανίσθηκαν οι Ρώσοι, αυτή στρέφεται κατά οποιουδήποτε άλλου. Η μέθοδος είναι, κατ' ουσίαν, η ίδια. Υπό την έννοια αυτή, η εισβολή στον Παναμά ήταν μεταψυχροπολεμική. Μια επίθεση δολοφονική. Σκοτώθηκαν εκατοντάδες, ίσως και χιλιάδες, άνθρωποι. Σχηματίστηκε μια κυβέρνηση- μαριονέτα, η οποία εκπροσωπούσε μια ευρωπαϊκή μειονότητα της τάξεως του 8% περίπου. Οι ΗΠΑ εγγυήθηκαν την δυνατότητα αλλαγής της Συνθήκης του Παναμά προς όφελος της. Μια τυπική παρέμβαση. Εδώ, όμως, την θεωρούν νίκη της δημοκρατίας. Οι χώρες της Λατινικής Αμερικής, ωστόσο, αντιμετωπίζουν το ζήτημα κάπως διαφορετικά.

Ο Παναμάς ήταν μέλος της «Ομάδας των Οκτώ», των οκτώ λατινοαμερικανικών δημοκρατιών. Κατά την διάρκεια της διακυβέρνησης Νοριέγκα, είχε υποπέσει σε δυσμένεια, εξ αιτίας της κακής συμπεριφοράς του τελευταίου. Έτσι, τον περασμένο Μάρτιο, ο Παναμάς αποκλείστηκε οριστικά από την ομάδα αυτή, διότι ως κατεχόμενη χώρα ήταν ακατάλληλη για μέλος οποιασδήποτε δημοκρατικής πολιτικής συσπείρωσης. Κατά τις εκλογές που διεξήχθησαν - για τις οποίες ελάχιστες αναφορές έγιναν στις ΗΠΑ - τα συνδεδόμενα με τον Νοριέγκα παλαιά κόμματα κατόρθωσαν να κερδίσουν τις 6 από τις 9

επαρχίες. Ό,τι συμβαίνει εκεί, ουδεμία σχέση έχει με την δημοκρατία.

Ας επανέλθουμε όμως στο Συμβούλιο Ασφαλείας: δύο εκ των αποφάσεων, κατά των οποίων ασκήθηκε βέτο, καταδικάζουν την εισβολή των ΗΠΑ στον Παναμά. Το τρίτο βέτο προήρχετο από τις ΗΠΑ και αφορούσε μια απόφαση η οποία καταδίκασε την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκ μέρους των Ισραηλινών.

Κατά κανόνα, οι ΗΠΑ προβάλλουν βέτο κατά οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με το υποτέλες σε αυτές κράτος, είτε πρόκειται για προσάρτηση εδαφών, είτε για επίθεση, είτε για ο,τιδήποτε άλλο.

Επιπλέον, υπήρχε μια σειρά αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης οι οποίες σχετιζόντο με τα ζητήματα αυτά. Ένα κράτος-μέλος δεν μπορούσε να προβάλει βέτο στην Συνέλευση αυτή, μπορούσε, ωστόσο, να ψηφίσει κατά των αποφάσεων. Υπήρξαν δύο αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, οι οποίες καλούσαν όλα τα κράτη-μέλη να συμμορφωθούν με το Διεθνές Δίκαιο. Η πρώτη από αυτές καταδίκασε τις ΗΠΑ, για την στρατιωτική βοήθεια την οποία παρείχαν στους Κόντρας. Η δεύτερη καταδίκασε τις ΗΠΑ για το εμπάργκο το οποίο είχαν επιβάλει κατά της Νικαράγουας. Αμφότερες οι ενέργειες είχαν ήδη κηρυχθεί παράνομες από το Διεθνές Δικαστήριο. Ο Τζωρτζ Μπους είναι ο πλανητάρχης ο οποίος καταδικάσθηκε από το Διεθνές Δικαστήριο για

«παράνομη χρήση βίας» - νομικίστικος όρος, ο οποίος υποδηλώνει την εισβολή. Συνακολούθως, τόσο οι ΗΠΑ όσο και το Ισραήλ ψήφισαν κατά των αποφάσεων αυτών.

Υπήρξε, επίσης, μια ακόμη απόφαση η οποία καταδίκασε την βίαιη προσάρτηση εδαφών. Αυτή εγκρίθηκε με 151 ψήφους υπέρ και 3 κατά - δηλαδή και από όλες τις δυνάμεις του ΝΑΤΟ (ανάμεσα στα 151 μέλη) - και με αποχή ενός ή δύο κρατών που ήταν απόντα, όπως η Ονδούρα, αλλά βασικώς ήταν όλος ο κόσμος εναντίον τριών. Τα τρία αυτά κράτη ήταν οι ΗΠΑ, το Ισραήλ και η Δομινικανή Δημοκρατία. Η απόφαση καταδίκασε την βίαιη προσάρτηση εδαφών και καλούσε, για μια ακόμη φορά, για μια πολιτική επίλυση της αραβοϊσραηλινής διαμάχης, σύμφωνα με τις προτάσεις οι οποίες ουσιαστικά υποστηρίζοντο από ολόκληρο τον κόσμο, επί μια σχεδόν εικοσαετία, και τις οποίες υπονόμειαν οι ΗΠΑ. Αυτά συνέβαιναν τον Δεκέμβριο του 1989, πριν από την ιρακινή εισβολή στο Κουβέιτ.

Η αμερικανική παρακώλυση

Οι προαναφερθείσες είναι οι μόνες συναφείς αποφάσεις. Ή οι ΗΠΑ ανήκαν σε μια οριακή μειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης - στην τελευταία περίπτωση ήταν, κατ' ουσίαν, μόνες εναντίον ολόκληρου του κόσμου - ή προέβαλαν

απλώς βέτο κατά των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, εκ των οποίων οι δύο ήταν καταδικαστικές για τις ίδιες - η τρίτη καταδίκασε το πλέον υποτελές σε αυτές κράτος. Ιδού ποιο είναι από μακρού το μοντέλο για το οποίο δεν υπάρχει ουδεμία ένδειξη ότι οδηγεί σε μια Νέα Παγκόσμια Τάξη ειρήνης και δικαιοσύνης. Εκείνο που φαίνεται, αντιθέτως, είναι ότι οι ΗΠΑ και οι Βρετανοί σύμμαχοι τους στο Συμβούλιο Ασφαλείας, έχουν κάθε λόγο να συνεχίσουν την από μακρού διεξαγόμενη εκστρατεία τους κατά του Διεθνούς Δικαίου και των Ηνωμένων Εθνών. Τα βρετανικά βέτο αφορούν, εν γένει, την υποστήριξη του ρατσιστικού καθεστώτος της Νοτίου Αφρικής, με το οποίο η Βρετανία διατηρεί μια ιδιαίτερη σχέση.

Τα γεγονότα αυτά δεν είναι κρυφά. Μια ενδιαφέρουσα επισήμανση, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του πνευματικού πολιτισμού μας, της επιστημονικής σκέψης και των ΜΜΕ, αποτελεί το γεγονός ότι αυτά τα προφανέστατα γεγονότα ουδόλως αναφέρονται. Μάλλον αντιμετωπίζονται σαν να μην συνέβησαν ποτέ. Αυτό το οποίο ακούμε να επαναλαμβάνεται κατά κόρον είναι ότι τώρα που επιτέλους οι Ρώσοι σταμάτησαν να προβάλλουν εμπόδια, τα Ηνωμένα Έθνη είναι σε θέση να παίξουν τον ειρηνευτικό τους ρόλο. Όσον αφορά την οξύτατη αντιδυτική ρητορική του Τρίτου Κόσμου, εάν σας ενδιαφέρει να ασχοληθείτε, θα διαπιστώσετε ότι, ως επί το πλείστον,

δεν είναι τίποτε άλλο από ένα κάλεσμα για συμμόρφωση προς το Διεθνές Δίκαιο, το οποίο, από την σκοπιά των χωρών του Τρίτου Κόσμου, δεν αποτελούσε παρά έναν αδύναμο φραγμό κατά της αρπακτικής συμπεριφοράς των μεγάλων δυνάμεων, κυρίως των ΗΠΑ. Ιδού ποια είναι η οξύτατη, αντιδυτική ρητορική τους.

Αυτά είναι, λοιπόν, τα Ηνωμένα Έθνη. Δεν έχουμε καμιά ένδειξη ότι οδεύουμε προς μια πολλά υποσχόμενη εποχή. Στην πραγματικότητα, ισχύει ακριβώς το αντίθετο και, επιπλέον, είναι αλήθεια ότι τα προφανή αυτά γεγονότα - επαναλαμβάνω και πάλι ότι αυτό δεν είναι κάτι αόριστο, αλλά ανοικτό σε οποιονδήποτε έλεγχο - όχι μόνο τα αγνοούν 100%, αλλά, στην πραγματικότητα, τα αρνούνται 100%. Αυτό λέει κάτι για την πολιτική και πνευματική παιδεία της παγκόσμιας ηγέτιδας τάξης, η οποία υποτίθεται ότι μας οδηγεί στην Νέα Παγκόσμια Τάξη, παρέχοντας, επιπλέον, κάποιες ενδείξεις για το πώς θα είναι η παγκόσμια αυτή τάξη.

Ας στραφούμε, τώρα, στην συγκεκριμένη περίπτωση της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ. Θα πρέπει να θυμάστε ότι μέχρι την 1η Αυγούστου, ο Σαντάμ Χουσεΐν ήταν ο ευνοούμενος εμπορικός εταίρος του Τζωρτζ Μπους. Αυτό παρακώλυε σημαντικά τους ανθρώπους εκείνους οι οποίοι προσπαθούσαν να αποκαλύψουν και να καταγγείλουν την υποστήριξη των ΗΠΑ προς αυτόν τον γκάνγκστερ δολοφόνο. Εγώ υπήρξα

ένας από αυτούς. Δεν ήταν και πολλοί. Υπήρξαν φορές, που, στην κυριολεξία, ήμουν το μόνο άτομο στις ΗΠΑ που δημοσιοποίησε ορισμένες από τις σκανδαλώδεις παροχές βοήθειας και υποστήριξης του Λευκού Οίκου προς τον Σαντάμ Χουσεΐν. Οι ελάχιστοι άλλοι που έκαναν κάτι τέτοιο, ακόμη και αν γινόταν κάποια αναφορά σε αυτούς, διαψεύδονταν πάραυτα από το Πεντάγωνο και το Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Ο Σαντάμ ήταν καλός άνθρωπος. Ήταν μετριοπαθής. Η συμπεριφορά του βελτιωνόταν υπό την κηδεμονία μας- βεβαίως, μπορεί να είχε δημιουργήσει το πλέον βίαιο και καταπιεστικό κράτος του κόσμου. Βασάνιζε, δολοφονούσε και εκτελούσε Κούρδους. Όμως αυτό δεν είχε σημασία, ήταν καλός για «μπίζνες». Μπορούσες να κάνεις μαζί του εμπορικές συναλλαγές και να αποκομίσεις πολλά χρήματα και φαινόταν σαν να τον είχαμε του χεριού μας - ιδού γιατί ήταν μετριοπαθής.

Ο όρος «μετριοπαθής» έχει μια μακρά και ιδιαίτερη ιστορία στην πολιτική ρητορική των ΗΠΑ. Ο Μουσολίνι ήταν μετριοπαθής μέχρι το 1939. Ο Χίτλερ ήταν μετριοπαθής. Ο Τρουχίλο* ήταν μετριοπαθής. Ο Μάρκος* ήταν μετριοπαθής. Ο Ντιβαλιέ* ήταν μετριοπαθής - ο κατάλογος είναι ατελείωτος. Κατ' ουσίαν, συμβαίνει πάντα το ίδιο πράγμα. Έως έναν βαθμό - ο Νοριέγκα υπήρξε το τελευταίο παράδειγμα, ήταν

* ΣτΜ Δικτάτορες της Δομινικανής Δημοκρατίας, των Φιλιππίνων και της Αϊτής αντιστοίχως.

μετριοπαθής μέχρι το 1985 περίπου - το εάν κάποιος είναι μετριοπαθής ή όχι, ουδεμία σχέση έχει με το πόσο δολοφονικός, μοχθηρός ή καταπιεστικός είναι. Εκείνο που βαρύνει είναι το εάν ικανοποιεί ή όχι τα αμερικανικά συμφέροντα. Κατά κανόνα, οι μετριοπαθείς αυτοί ξεφεύγουν, αργά ή γρήγορα, από τον έλεγχο και γίνονται υπέρ το δέον ανεξάρτητοι ή ενοχλούν κάποιους ή θέτουν σε κίνδυνο κάποια εμπορικά συμφέροντα ή ο,τιδήποτε άλλο. Τότε, μετατρέπονται πάραυτα σε μετενσαρκώσεις του Τζένγκιζ Χαν, οπότε το δολοφονικό και καταπιεστικό παρελθόν τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για την καταστροφή τους, καθώς οδεύουμε προς το μέλλον, κρατώντας το λάβαρο των ευγενών σκοπών.

Αυτή είναι η συνήθης διαδικασία. Εάν ανατρέξουμε στην αμερικανική Ιστορία, θα δούμε αυτό το έργο να παίζεται διαρκώς. Παίχθηκε μόλις έναν χρόνο νωρίτερα με τον Νοριέγκα. Πρόκειται για έναν απατεώνα πολύ μικρής ολκής εν συγκρίσει προς τον Σαντάμ Χουσεΐν - ως μη λησμονούμε όμως ότι η περίπτωση είναι ίδια. Είχε την δύναμη να βασανίζει, να νοθεύει τα εκλογικά αποτελέσματα, να εμπορεύεται ναρκωτικά, να κάνει ό,τι θέλει. Όμως, για τις λίστες μισθοδοσίας της CIA ήταν μετριοπαθής. Τον προστατεύσαμε. Πληρώσαμε γι' αυτόν. Όμως, αυτός έγινε υπερβολικά ανεξάρτητος. Άρχισε να υποστηρίζει την υπογραφή ειρηνευτικών συνθη-

κών ανάμεσα στην Κεντρική Αμερική και τις ΗΠΑ. Δεν υπήρξε πολύ υπάκουος αναφορικά με τον πόλεμο στην Νικαράγουα και έτσι κατέστη ο χειρότερος εγκληματίας από την εποχή του Ούννου Αττίλα και, ως εκ τούτου, έπρεπε να συντριβεί. Αυτή είναι η συνήθης ιστορία. Ο Σαντάμ Χουσεΐν έπραξε το ίδιο στις 2 Αυγούστου. Απέδειξε ότι δεν ήταν απλώς ένας δολοφόνος και βασανιστής - αυτό θα ήταν αποδεκτό - αλλά ένας ανεξάρτητος δολοφόνος και βασανιστής, κάτι μη αποδεκτό. Ως εκ τούτου, έπρεπε να συντριβεί.

Οι οικονομικές κυρώσεις κατά του Ιράκ

Μετά την επίθεση του Σαντάμ Χουσεΐν, εκδηλώθηκαν δύο ειδών αντιδράσεις - δύο εντελώς διαφορετικές αντιδράσεις. Είναι σημαντικό να έχουμε την σαφή εικόνα τους. Κατ' αρχήν, υπήρξε η αναμενόμενη αντίδραση της διεθνούς κοινότητας μετά από μια επιθετική ενέργεια. Δηλαδή, εν προκειμένω, ο ΟΗΕ ενήργησε ταχύτατα για να επιβάλει κυρώσεις. Κυρώσεις σημαίνει τιμωρία και διπλωματία. Κυρώσεις σημαίνει την επιβολή μιας ποινής και όταν η τελευταία φέρει αποτελέσματα, τότε οδηγούμεθα στην διπλωματική επίλυση της διαμάχης. Αυτά είναι τα ειρηνευτικά μέσα τα οποία ορίζει το Διεθνές Δίκαιο, αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιδρούν, κατά κανόνα, τα Ηνωμένα Έθνη

σε μια επιθετική ενέργεια. Αυτό προσπάθησαν να κάνουν, λόγου χάρη, στην περίπτωση της αμερικανικής εισβολής στον Παναμά. Όμως, απέτυχαν διότι οι ΗΠΑ προέβαλαν βέτο. Αυτό είναι το σύνηθες μοντέλο. Όταν το 1982, το Ισραήλ εισέβαλε στον Λίβανο - παρεμπιπτόντως, τα Ηνωμένα Έθνη προσποιήθηκαν ότι δεν υπήρξε καμιά πρόκληση, ενώ, στην πραγματικότητα υπήρξε και αυτή δεν ήταν παρά μια καλά προετοιμασμένη εισβολή η οποία σήμαινε τον θάνατο 20.000 ανθρώπων περίπου (δηλαδή πολύ περισσότερων απ' ό,τι στην περίπτωση του Σαντάμ Χουσεΐν), έναν εγκληματικό βομβαρδισμό μιας αραβικής πρωτεύουσας, βασανιστήρια, απελάσεις και μια ολόκληρη σειρά άλλων φρικαλεοτήτων - το Συμβούλιο Ασφαλείας έσπευσε απλώς να κάνει έκκληση για τερματισμό της επίθεσης και μόνο, χωρίς να συζητήσει καν την επιβολή κυρώσεων, ωστόσο οι ΗΠΑ προέβαλαν αμέσως βέτο. Στην πραγματικότητα, προέβαλαν βέτο κατά μιας σειράς αποφάσεων, οι οποίες καλούσαν το Ισραήλ να σταματήσει την επίθεση και τις εμπόλεμες δυνάμεις να υποχωρήσουν. Οι ΗΠΑ προέβαλαν βέτο διότι ήταν υπέρ της επίθεσης αυτής. Το ίδιο συνέβη και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, ορισμένες εκ των οποίων ήταν πολύ χειρότερες από την εισβολή του Σαντάμ Χουσεΐν στο Κουβέιτ.

Η περίπτωση του Ανατολικού Τιμόρ

Ας εξετάσουμε μια περίπτωση, η οποία μας απασχολεί ακόμη. Πρόκειται για την ινδονησιακή εισβολή στο Ανατολικό Τιμόρ. Η εισβολή στο Κουβέιτ ήταν κάτι πολύ κακό, εδώ όμως, έχουμε να κάνουμε με μια διαφορετική περίπτωση. Σύμφωνα με την Διεθνή Αμνηστία, η εισβολή στο Τιμόρ έχει, πιθανότατα, οδηγήσει στον θάνατο 200.000 ανθρώπους. Το 90% των ινδονησιακών όπλων προέρχεται από τις ΗΠΑ. Το ποσοστό αυτό έχει τώρα περιορισθεί κάπως - η Βρετανία έχει αναλάβει τον ρόλο του κύριου στρατιωτικού προμηθευτή. Καθώς οι Ινδονήσιοι άρχισαν να αντιμετωπίζουν μεγάλες ελλείψεις στρατιωτικού υλικού, κατά την διάρκεια της επίθεσης εναντίον της μικροσκοπικής, ανίσχυρης αυτής χώρας, η κυβέρνηση Κάρτερ έπαψε για λίγο να προσποιείται ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι η ψυχή της εξωτερικής της πολιτικής, αυξάνοντας την ροή όπλων προς την Ινδονησία, έτσι ώστε η τελευταία να μπορέσει να ολοκληρώσει την σφαγή. Τα όσα συνέβησαν στα Ηνωμένα Έθνη, μεταφέρονται λεπτομερώς από τον πρεσβευτή μας εκεί, Ντανιέλ Πάτρικ Μόιनिχαμ, ο οποίος εμφανίζεται συνεχώς στον Τύπο ως μέγας υπέρμαχος και υπερασπιστής του Διεθνούς Δικαίου, το οποίο τελικά επικρατεί. Την εποχή εκείνη ήταν πρεσβευτής στον ΟΗΕ. Εάν ανατρέξουμε στα απομνημονεύματα του, θα ανακα-

λύψουμε μια σαφή και λεπτομερή αναφορά για το τι ακριβώς συνέβη. Αναφέρει: «Οι ΗΠΑ επιθυμούσαν να έχουν τα πράγματα την κατάληξη που είχαν. Εγώ είχα αναλάβει την ευθύνη της εξασφάλισης της αποτυχίας οποιασδήποτε αποστολής αναλάμβαναν τα Ηνωμένα Έθνη. Εξεπλήρωσα το καθήκον μου με έναν, αρκετά σημαντικό, βαθμό επιτυχίας». Στην επόμενη πρόταση αναφέρει: «Οι αναφορές των δύο επόμενων μηνών έδειχναν ότι περίπου 60.000 άνθρωποι είχαν σκοτωθεί κατά την ινδονησιακή εισβολή - περίπου ο ίδιος αριθμός με εκείνον των φονευθέντων από τους Ναζί στην Ανατολική Ευρώπη» - και ύστερα συνεχίζει με το επόμενο θέμα.

Αυτή είναι η συνήθης αντίδραση. Όταν οι ΗΠΑ είναι υπέρ της επίθεσης, είτε την πραγματοποιούν οι ίδιες, είτε οι Βρετανοί σύμμαχοι τους, τότε προβάλλουν βέτο κατά των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ανταμείβουν πλουσιοπάροχα όσους πραγματοποιούν την επίθεση. Αυτός είναι ο κανόνας. Δεν ισχύει για το 100% των περιπτώσεων, όμως αυτό το μοντέλο επικρατεί.

Εν προκειμένω, οι ΗΠΑ και η Βρετανία ήταν αντίθετες προς την επίθεση. Αυτό συνέβη για λόγους στους οποίους θα αναφερθώ παρακάτω, όμως γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο μπόρεσαν να δράσουν τα Ηνωμένα Έθνη. Αυτή είναι η «ευτυχής αλλαγή σκηηνικού» στα Ηνωμένα Έ-

θνη. Οι δύο χώρες, οι οποίες παρακωλύουν, συνήθως, την ειρηνευτική αποστολή του Συμβουλίου Ασφαλείας, αυτήν την φορά δεν την εμπόδισαν, τουλάχιστον, άμεσα. Στην πραγματικότητα, την εμπόδισαν εμμέσως - κάτι στο οποίο, επίσης, θα επανέλθω - δεν προέβαλαν ωστόσο βέτο κατά των κυρώσεων. Στην πραγματικότητα, άσκησαν πιέσεις στο Συμβούλιο Ασφαλείας, προκείμενου αυτό να επιβάλει κυρώσεις πρωτοφανούς αυστηρότητας, τόσο σκληρές, ώστε το Εθνικό Συμβούλιο Εκκλησιών κατήγγειλε πάραυτα - και ορθότατα κατά την άποψη μου - τις κυρώσεις ως υπερβολικές. Ακόμη και σε πολύ χειρότερες περιπτώσεις από αυτήν, ποτέ δεν επιβλήθηκαν κυρώσεις οι οποίες να αφορούν τα τρόφιμα και τα φάρμακα. Όμως, υπό την πίεση των ΗΠΑ, τα Ηνωμένα Έθνη, υπερέβησαν κατά πολύ την συνήθη πρακτική τους - η οποία, συνήθως, υπονομεύεται από τις ΗΠΑ και την Βρετανία - και οι κυρώσεις τις οποίες επέβαλαν ήταν υπερβολικά σκληρές.

Αυτό είναι ένα σημαντικότατο γεγονός και συνιστά τον έναν εκ των δύο λόγων για τους οποίους θα μπορούσε κανείς να αναμένει ότι οι κυρώσεις θα μπορούσαν να έχουν εξ αρχής αποτελέσματα. Αυτό ήταν φανερό μέχρι τον Αύγουστο. Υπάρχουν δύο καλοί λόγοι γι' αυτό. Ο πρώτος είναι, όπως προανέφερα, ότι οι κυρώσεις ήταν πρωτοφανούς αυστηρότητας. Ο δεύτερος είναι ότι οι κυρώσεις υποστηρίχθηκαν, κατ' ε-

ξαίρεση, από τις χώρες οι οποίες παραβιάζουν συνήθως τις κυρώσεις, δηλαδή, τις ΗΠΑ, την Βρετανία, την Γαλλία και τους συμμάχους τους. Οι κυρώσεις κατά του ρατσιστικού καθεστώτος της Νοτίου Αφρικής υπήρξαν διάτρητες, εφ' όσον τις παραβίαζαν συστηματικά οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Γαλλία και οι σύμμαχοι τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την, κατ' ουσίαν, μη εφαρμογή των κυρώσεων. Όμως, εν προκειμένω, εκείνοι οι οποίοι παραβίαζαν συνήθως τις κυρώσεις, έτυχε να είναι υπέρ τους. Ως εκ τούτου, οι κυρώσεις θα εφαρμόζοντο. Συνεπώς, υπήρχαν εξ αρχής δύο πολύ καλοί λόγοι για να θεωρούμε ότι οι κυρώσεις θα απέδιδαν - και, παρεμπιπτόντως, εκτιμώ ότι υπάρχει σοβαρός λόγος να πιστεύουμε ότι αυτό συνέβη.

Το βρετανοαμερικανικό πολεμικό κάλεσμα

Υπήρξε, επιπλέον, και μια δεύτερη αντίδραση η οποία πυροδοτήθηκε πάραυτα. Αυτή συνίστατο στην υπονόμευση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων, στην παρακώλυση των διπλωματικών ενεργειών και στον περιορισμό των δυνατοτήτων επιλογής στην απειλή ή και την χρήση βίας. Αυτή ήταν η επιλογή που έκαναν οι ΗΠΑ και η Βρετανία, κατ' ουσίαν μόνον αυτές, πέραν των οικογενειακών δικτατοριών οι οποίες κυβερνούν στον Κόλπο, των πετρελαιοπαραγωγών και της υπερβολικά χλιαρής υποστήριξης εκ

μέρους των συμμάχων τους. Εάν παρατηρήσουμε προσεκτικά, θα δούμε ότι δύο μόνο δυνάμεις πολεμούν στον Κόλπο: οι ΗΠΑ και η Βρετανία. Οι ΗΠΑ κρούουν δυνατά τις θύρες των άλλων χωρών, επιδιώκοντας να τις υποχρεώσουν να προσφέρουν έστω και συμβολική υποστήριξη ως προς αυτό - και οι ΗΠΑ είναι αρκούντως ισχυρές, ώστε ελάχιστοι άνθρωποι να θέλουν να έρθουν αντιμέτωποι με αυτές. Έτσι, εξασφαλίζουν υποστήριξη και κανείς δεν παραπονείται για τα χρήματα, εκτός και αν είναι αναγκασμένος να το πράξει. Εξ αρχής, η Γερμανία και μετά από αυτήν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ανακοίνωσε δημοσίως ότι δεν θα είχε καμία ανάμειξη σε αυτό, διότι αφορούσε μια διμερή σχέση μεταξύ ΗΠΑ και Σαουδικής Αραβίας - και αυτή είναι η στάση η οποία έχει υιοθετηθεί έκτοτε από τον περισσότερο κόσμο. Ότι αυτή είναι μια αμερικανοβρετανική επιχείρηση. Όποια και αν είναι η στάση σας ως προς αυτό, εάν θέλετε να το κατανοήσετε, πρέπει να αντιμετωπίσετε τα γεγονότα και τα γεγονότα είναι, εν προκειμένω, αρκετά σαφή: πρόκειται για μια αμερικανοβρετανική επιχείρηση. Καταβάλλεται μια προσπάθεια να συγκαλυφθούν τα γεγονότα αυτά, όταν αναφέρεται ότι στην επιχείρηση συμμετέχουν περίπου 28 χώρες: ωστόσο, οι χώρες αυτές συμμετέχουν λόγω των κυρώσεων ή επειδή έχουν υποστεί αρκετά πλήγματα από τις ΗΠΑ, ώστε να είναι πρόθυμες να συμβάλουν έστω και συμβολικά

π.χ. να αποστείλουν ένα ναρκαλιευτικό ή κάτι παρόμοιο. Ωστόσο, πρόκειται για μια αμερικανοβρετανική επιχείρηση η οποία ξεκίνησε αιφνιδιαστικά.

Η επιχείρηση αυτή ενείχε δύο βασικά στοιχεία. Το πρώτο ήταν η υπονόμευση των κυρώσεων. Συνήθως, οι ΗΠΑ υπονομεύουν τις κυρώσεις απλώς μέσω της άσκησης βέτο. Αυτή την φορά, όμως, δεν το έκαναν, διότι είχαν υποστήριξη. Μολοντούτο, τις υπονόμευσαν κατά τρόπο διαφορετικό, δηλαδή με την εξαιρετικά πρώιμη απόφαση αποστολής μιας τεράστιας εκστρατευτικής δύναμης στον Κόλπο. Εάν χρειαζόταν, θα μπορούσε να διατηρηθεί προληπτικώς μια μικρή δύναμη στην παράκτια περιοχή, ίσως και επί της ξηράς, για αρκετό χρονικό διάστημα μέχρις ότου να φέρουν αποτελέσματα οι κυρώσεις. Ωστόσο, δεν ισχύει το ίδιο και για μια τακτική εκστρατευτική δύναμη. Μια μαζική εκστρατευτική δύναμη εκατοντάδων χιλιάδων στρατιωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για μια άμεση και ταχύτατη επέμβαση, καθ' όσον δεν μπορεί να διατηρηθεί στην έρημο για διάστημα μεγαλύτερο από μερικές εβδομάδες ή μήνες. Συνεπώς, το αποτέλεσμα και, αναμφιβόλως, ο σκοπός της απόφασης να αποσταλεί μια μαζική εκστρατευτική δύναμη και όχι προληπτικώς μια μικρή, ήταν - όπως αναμενόταν - η υπονόμευση των κυρώσεων.

Ας μην λησμονούμε ότι κυρώσεις σημαίνει τιμωρία και διπλωματία. Οι ΗΠΑ κατέστησαν σαφές πάραυτα ότι αποκλείουν την διπλωματία. Στο σημείο αυτό οφείλουμε να είμαστε κάπως προσεκτικοί, διότι υπάρχει ένας βερμπαλισμός εκ μέρους του Προέδρου και των κύριων άρθρων των εφημερίδων, τα οποία αναφέρουν, όπως ο Μπους προσφάτως, ότι: «Έχουν καταβληθεί έντονες προσπάθειες σε διπλωματικό επίπεδο και καθώς αυτές απέβησαν άκαρπες, δεν μας απέμεινε τίποτε άλλο εκτός από την βία». Το ένα άρθρο μετά το άλλο πλέκει το εγκώμιο του Τζωρτζ Μπους, επειδή «έπραξε το καλύτερο δυνατό υπέρ της ειρήνης» κ.λπ. Ωστόσο, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι αυτός είναι ο μεταοργουελιανός κόσμος. Όταν λένε «διπλωματία», αυτό που εννοούν είναι η «απόρριψη» της διπλωματίας. Αυτό είναι κάτι δεδομένο, σαφές και ξεκάθαρο. Η θέση των ΗΠΑ ήταν εξ αρχής σαφής και αταλάντευτη - για να παραθέσουμε τον Πρόεδρο: «Δεν θα υπάρξουν διαπραγματεύσεις» - τελεία και παύλα. Πρέπει κανείς να εθελουφλεί, εάν θεωρεί ότι αυτή η δήλωση εξαντλεί όλες τις δυνατότητες της διπλωματίας. *[Γέλια και χειροκροτήματα στο ακροατήριο.]* Υπάρχει κάτι το οποίο έχει εκληφθεί ως διπλωματία, δηλαδή η παράδοση ενός τελεσιγράφου το οποίο αναφέρει: «Η συνθηκολογείς ή θα πεθάνεις». Αυτό δεν είναι διπλωματία, αλλά απόρριψη της διπλωματίας. Και πάλι δεν υπάρχει κανένα κρυ-

φό νόημα σε αυτό. Όσα έχω πει, θα πρέπει να τα κατανοεί, προφανώς, ακόμη και ένα δεκάχρονο παιδί. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να κατανοήσουμε ότι κανένας άνθρωπος στην Δύση δεν θα διαφωνούσε ως προς αυτό το ζήτημα. Μαθαίνουμε πάρα πολλά για τον πολιτισμό μας, στο βαθμό που αναγνωρίζουμε ότι, ακόμη και για κάτι τόσο κοινότοπο όσο αυτό, δεν μπορείς να βρεις, κατ' ουσίαν, κανέναν ανεξαιρέτως, ο οποίος να μην υποστηρίζει ότι αυτή η ρητή, κατηγορηματική, σαφής απόρριψη της διπλωματίας είναι «έντονες διπλωματικές προσπάθειες, οι οποίες αποσκοπούν στο καλύτερο δυνατό υπέρ της ειρήνης». Ένα πολύ πειθαρχημένο, ολοκληρωτικό κράτος δεν θα μπορούσε να επιτύχει ένα παρόμοιο αποτέλεσμα. Δεν είναι υπερβολή, αξίζει να το σκεφθούμε. Αυτός είναι ο πολιτισμός τον οποίο βιώνουμε. Αξίζει να προσπαθήσουμε να τον κατανοήσουμε. Είναι καλό να προσπαθούμε να κατανοήσουμε άλλους πολιτισμούς και, ακόμη καλύτερο, να προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τον εαυτό μας. Αυτό είναι ένα στοιχείο το οποίο αξίζει να λάβουμε υπ' όψιν στην πορεία απόκτησης αυτής της επίγνωσης.

Ο λόγος της απόρριψης της διπλωματικής λύσης εκ μέρους των ΗΠΑ, παρουσιάστηκε ξεκάθαρα εξ αρχής στο πρωτοσέλιδο των *New York Times*. Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια για να τον ανακαλύψει κανείς. Στους *New York Times* υπάρχει μια στήλη η οποία φέρει τον

τίτλο «Εξέχων Διπλωματικός Ανταποκριτής». Πρόκειται για έναν ευφημισμό που σημαίνει «Εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ». Ο «Εξέχων Διπλωματικός Ανταποκριτής» των *New York Times* είναι ο Τόμας Φρήντμαν. Στις 22/8/1990, είχε γράψει ένα πρωτοσέλιδο άρθρο, το οποίο εξηγούσε με αρκετή ακρίβεια, υποθέτω, και πειστικότητα την άποψη της αμερικανικής κυβέρνησης επί του θέματος. Ανέφερε ότι είναι σημαντικότερο να τεθούν εμπόδια στην διπλωματική διαδικασία, διότι μέσω αυτής «μπορεί να ξεπερασθεί η κρίση με τίμημα κάποια συμβολικά κέρδη για το Ιράκ». Κατόπιν ανέφερε ποια θα ήταν αυτά: κάποιο νησί, ίσως, του Κουβέιτ ή κάποια πετρελαιοφόρος περιοχή. Αυτό στο οποίο αναφερόταν και το οποίο γνωρίζει καλά όποιος παρακολουθεί το ζήτημα εκ του σύνεγγυς, είναι το εξής: κατά την δεκαετία του 1920, η βρετανική ιμπεριαλιστική αποικιοκρατία απέκλεισε το Ιράκ από θαλάσσης, αποσπώντας από αυτό δύο ακατοίκητα νησιά τα οποία και παραχώρησε στο Κουβέιτ υπό το καθεστώς, όμως, βρετανικού προτεκτοράτου.

Τα νησιά αυτά παραμένουν ακατοίκητα. Εάν το Ιράκ διατηρούσε κάποιον έλεγχο επ' αυτών, μέσω, ίσως, κάποιας εκμίσθωσης, θα είχε πρόσβαση στον Κόλπο. Εδώ παραπέμπει η αναφορά σε «κάποιο νησί του Κουβέιτ». Η αναφορά δε σε «πετρελαιοφόρο περιοχή» παραπέμπει στην περιοχή της Ρουμάλια, περιοχή πλούσια σε πετρέ-

λαιο, το 90% του εδάφους της οποίας βρίσκεται εντός του Ιράκ, αλλά εκτείνεται δύο περίπου μίλια μέσα στο Κουβέιτ, τελώντας υπό ένα ασαφές και αμφισβητήσιμο συνοριακό καθεστώς. Υπάρχει δε μια διένεξη σχετικά με το πού βρίσκεται ακριβώς η συνοριακή γραμμή και σε ποιον ανήκει η περιοχή αυτή. Αυτό είναι το δεύτερο ζήτημα.

Μια ιρακινή πρόταση

Μέσω της διπλωματικής οδού έχουν επιλυθεί πολύ σοβαρότερα ζητήματα απ' ό,τι η κρίση στον Κόλπο. Ωστόσο, η ανησυχία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ έγκειτο ακριβώς στο ότι τα δύο αυτά ζητήματα μπορούσαν να επιλυθούν με την διπλωματία και, άρα, να ξεπερασθεί η κρίση. Ιδού γιατί ήταν απαραίτητο να αποκλεισθεί η διπλωματική οδός. Αυτή είναι έκτοτε η θέση των ΗΠΑ. Τώρα γνωρίζουμε ότι το Ιράκ είχε υποβάλει, εκείνη την χρονική στιγμή, μια πρόταση για την διευθέτηση της κρίσης με τους ίδιους ακριβώς όρους, δηλαδή να αποχωρήσει από το Κουβέιτ με αντάλλαγμα κάποιο είδος ελέγχου επί των δύο ακατοίκητων νησιών - 90ετής εκμίσθωση ή κάτι ανάλογο - και επί της πετρελαιοφόρου περιοχής της Ρουμάλια. Η πρόταση αυτή γνωστοποιήθηκε στους *New York Times*, αλλά αποσιωπήθηκε, όπως παραδέχθηκαν αργότερα. Εν συνεχεία, δημοσιεύθηκε στο «σαλόνι» τοπι-

κής εφημερίδας της Ν. Υόρκης, γεγονός που υποχρέωσε τους *New York Times* να παραδεχθούν έστω την ύπαρξη της πρότασης αυτής, εφ' όσον αυτή φιγουράριζε σε κάθε περίπτερο της Ν. Υόρκης. Αυτός, ίσως, είναι ο λόγος για τον οποίο δόθηκε στην *Newsday*, την εφημερίδα του Λόνγκ Άιλαντ.

Η πρόταση αυτή ανακοινώθηκε από έναν Αμερικανό αξιωματούχο και, συνεπώς, δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης της αυθεντικότητας της. Σύμφωνα με υψηλά ιστάμενους αξιωματούχους του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, η πρόταση αυτή ήταν, κατ' αυτούς, «σοβαρή και συζητήσιμη». Δεν θα εξετάσω τα υπόλοιπα στοιχεία, αλλά από το σημείο αυτό και μετά υπάρχει ένας μακρύς κατάλογος προτάσεων άλλων χωρών. Θα σας εκθέσω απλώς την τελευταία γνωστή περίπτωση, η οποία δεν είναι άλλη από μια πρόταση του Ιράκ, η οποία ανακοινώθηκε στις 2/1/91 από υψηλά ιστάμενους αξιωματούχους, πράγμα που σημαίνει ότι και πάλι δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης της αυθεντικότητας της. Δημοσιεύθηκε και πάλι σε μια μόνο εφημερίδα, την *Newsday* και αναδημοσιεύθηκε στα ψιλά ορισμένων άλλων. Η πρόταση αυτή δεν αναφερόταν διόλου στο συνοριακό ζήτημα. Άφηνε τα σύνορα αμετάβλητα. Ζητούσε την πλήρη αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ, χωρίς να πληγούν οι δυνάμεις του όταν θα υποχωρούσαν, την αποχώρηση των ξένων δυνάμεων από τον Κόλπο και κάποιο είδος ασα-

φούς διευθέτησης δύο ζωτικών, εκκρεμών ζητημάτων, τα οποία είχαν ανακύψει κατ' επανάληψη. Το ένα είναι η διαμάχη Ισραήλ - Παλαιστινίων και το άλλο η ύπαρξη όπλων μαζικής καταστροφής στην περιοχή. Ζητούσε από το Συμβούλιο Ασφαλείας να δεσμευθεί κατά κάποιο τρόπο ως προς αυτά τα ζητήματα.

Την επομένη, μια περαιτέρω διευκρίνιση έδειξε, απ' ό,τι φαίνεται, ότι εκείνο το οποίο εννοούσε ήταν μια δέσμευση του Συμβουλίου Ασφαλείας ότι θα ασχολείτο, στο μέλλον, με τα ζητήματα αυτά. Αξιωματούχοι του Στέιτ Ντιπάρτμεντ ανέφεραν και πάλι ότι αυτό ακριβώς ονομαζόταν σοβαρή, προδιαπραγματευτική πρόταση. Είπαν ότι η πρόταση αυτή παρουσίαζε ιδιαίτερο ενδιαφέρον εφ' όσον απορρίπτει κάθε συνοριακή διεκδίκηση, μεταθέτοντας την επίλυσή του ζητήματος των συνόρων στο μέλλον, μετά την πλήρη αποχώρηση, αποκαλύπτοντας κάποιες σοβαρές προθέσεις εκ μέρους των Ιρακινών, δηλαδή την επιθυμία τους να βρουν τρόπο αποχώρησης. Αυτό δεν προκαλεί καμία έκπληξη, εάν υπολογίσουμε τις δυνάμεις που είχαν παραταχθεί εναντίον τους. Υπάρχουν, επίσης, πολλές άλλες προτάσεις τις οποίες δεν θα εξετάσω εδώ.

Εάν επρόκειτο περί αληθινών προτάσεων και όχι περί μπλόφας, αυτό σημαίνει ότι δύο εβδομάδες προτού οι ΗΠΑ και η Βρετανία ξεκινήσουν τον πόλεμο, το ζήτημα θα μπορούσε να

είχε επιλυθεί ειρηνικά υπό τους εξής όρους: το Ιράκ αποχωρεί από το Κουβέιτ, οι ξένες δυνάμεις, αμερικανικές και βρετανικές, αρχίζουν να αποχωρούν από την περιοχή και η επίλυση των άλλων ζητημάτων αναβάλλεται για αργότερα, με το Συμβούλιο Ασφαλείας να δεσμεύεται κατά κάποιο τρόπο ότι θα ασχοληθεί με το πρόβλημα των όπλων μαζικής καταστροφής στην περιοχή και την αραβοϊσραηλινή διαμάχη. Ήταν σοβαρές οι προτάσεις αυτές; Δεν το γνωρίζουμε· και αυτό διότι ο μόνος τρόπος διακρίβωσης της σοβαρότητας τους θα ήταν η εφαρμογή τους. Εφ' όσον οι ΗΠΑ αρνήθηκαν κατηγορηματικά να τις αποδεχθούν, απορρίπτοντας τες πάραυτα, δεν μπορούμε παρά να κάνουμε απλώς εικασίες ως προς την σοβαρότητα των προτάσεων αυτών. Όμως, είναι προφανές ότι ο Λευκός Οίκος τις θεώρησε σοβαρές· φοβήθηκε ότι ήταν σοβαρές και, ως εκ τούτου, τις απέρριψε. Εάν τις υιοθετούσε - υπό την προϋπόθεση, φυσικά, ότι υπήρχε έστω και η ελάχιστη βούληση ειρηνικής επίλυσης του ζητήματος - η Ουάσινγκτον δεν θα διακύβευε τίποτε: εάν αποδεικνύετο ότι επρόκειτο περί μπλόφας, τότε η θέση της Ουάσινγκτον θα ενισχυόταν ακόμη περισσότερο. Ωστόσο, ήταν ολοφάνερο ότι ανησυχούσε, διότι όπως είχε ειπωθεί τον Αύγουστο, αυτό θα μπορούσε να «εκτονώσει την κρίση».

Αυτό σημαίνει ότι οι ΗΠΑ και οι Βρετανοί συνεταίροι τους ήθελαν να δουν το ζήτημα να

επιλύεται βιαίως ή, έστω, υπό την απειλή βίας. Αυτό δείχνει κάτι για την Νέα Παγκόσμια Τάξη και αυτό που δείχνει είναι σαφέστατο, θα επανέλθω όμως σε αυτό σε λίγο.

Η γαλλική πρόταση

Ο βαθμός της δέσμευσης των ΗΠΑ και της Βρετανίας όσον αφορά την χρήση βίας, καθορίστηκε το απόγευμα της 14ης Ιανουαρίου 1991. Εάν παρακολουθήσατε τα γεγονότα εκ του σύνεγγυς, θα θυμάσθε τι συνέβη. Το απόγευμα της 14ης Ιανουαρίου, η Γαλλία κατέθεσε μια πρόταση στο Συμβούλιο Ασφαλείας. (Εξετάζοντας το θέμα αποστασιοποιημένα, είμαι πεπεισμένος ότι η γαλλική πρόταση ήταν εντελώς κυνική. Θεωρώ ότι την υπέβαλε, επειδή ήταν βέβαιη ότι οι ΗΠΑ θα την απέρριπταν και αυτό θα την έκανε να φανεί καλή στα μάτια του αραβικού κόσμου, όταν θα ηρεμούσαν τα πράγματα.) Πέραν τούτου, όμως, παρουσίασαν, όντως, την πρόταση αυτή. Η τελευταία μιλούσε για «ταχεία και μαζική, πλήρη αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ, με αντάλλαγμα μια δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας, ότι κάποια κατάλληλη μελλοντική χρονική στιγμή (απροσδιόριστη) ίσως να είναι χρήσιμη η σύγκληση μιας Διεθνούς Συνδιάσκεψης με θέμα την αραβοϊσραηλινή διαμάχη». Οι ΗΠΑ και η Βρετανία ανακοίνωσαν πάραυτα ότι θα προέβαλαν βέτο εναντίον ακόμη και αυτής

της εντελώς κενής περιεχομένου χειρονομίας. Αυτό δεν δείχνει παρά το πάθος των δύο πολεμοχαρών κρατών να διασφαλίσουν την μη επίτευξη μιας ειρηνικής επίλυσης. Το Ιράκ, πιθανότατα, δεν θα είχε αποδεχθεί την πρόταση αυτή. Όμως, οι ΗΠΑ και η Βρετανία δεν το διακινδύνευσαν. Εάν το καλοσκεφθεί κανείς, η πρόταση αυτή είναι ενδιαφέρουσα και βοηθά να κατανοήσουμε τι συμβαίνει. Η διατύπωση της γαλλικής πρότασης ήταν δανεισμένη από την διατύπωση μιας απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας. Δεν θα την βρείτε σε έγγραφα, εάν όμως συγκεντρώσετε τα στοιχεία, θα την έχετε μπροστά σας. Είναι σαφής και ξεκάθαρη. Στις 20 Δεκεμβρίου 1990, το Συμβούλιο Ασφαλείας εξέδωσε την Απόφαση 681, η οποία καταδίκασε το Ισραήλ για απελάσεις Παλαιστινίων και για επανειλημμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καλώντας το να εφαρμόσει τους όρους της Συνθήκης της Γενεύης. Η απόφαση αυτή (681) ουδεμία σχέση είχε με το Ιράκ. Το Ιράκ δεν αναφέρεται καν. Τέτοιου είδους αποφάσεις έχουν ψηφισθεί κατ' επανάληψη· έχουν ανακύψει επανειλημμένως και, συνήθως, προβάλλεται βέτο από τις ΗΠΑ και αυτά συνέβαιναν πολύ πριν την ιρακινή εισβολή. Πρόκειται απλώς για μια ακόμη από εκείνες τις αποφάσεις, οι οποίες δεν αφορούν διόλου στο Ιράκ.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας προσπάθησε να ενσωματώσει στην απόφαση αυτή μια πρόταση,

η οποία ανέφερε ότι ίσως ήταν χρήσιμο να συγκληθεί μια Διεθνής Συνδιάσκεψη κάποια κατάλληλη χρονική στιγμή στο μέλλον. Όμως, οι ΗΠΑ δεν επέτρεψαν την υιοθέτηση της πρότασης αυτής, ανακοινώνοντας ότι θα προέβαλαν βέτο, εάν θα ενσωματωνόταν. Ιδού γιατί η πρόταση αυτή εμφανίζεται ως υποσημείωση στην εν λόγω απόφαση, στο τέλος ακριβώς της οποίας ακολουθεί μια δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας, η οποία αναφέρει ότι τα μέλη του πιστεύουν ότι σε μια κατάλληλη μελλοντική χρονική στιγμή θα ήταν ίσως χρήσιμη η σύγκληση μιας Διεθνούς Συνδιάσκεψης.

Έτσι, αυτό που πράγματι συνέβη είναι ότι η Γαλλία πρότεινε ένα ψήφισμα στις 14 Ιανουαρίου 1991, το οποίο καλούσε για διευθέτηση του ζητήματος, μέσω μιας χειρονομίας, κατ' ουσίαν άνευ νοήματος, την οποία είχε ήδη εγκρίνει το Συμβούλιο Ασφαλείας και η οποία θα εμπεριείχετο στο ψήφισμα, εάν δεν προέβαλαν βέτο οι ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ, αμετακίνητες στην μακροχρόνια και οξύτατη σύγκρουση τους με το Διεθνές Δίκαιο και τα Ηνωμένα Έθνη, δεν θα επέτρεπαν ούτε καν την ασαφή αυτή διατύπωση σε μια απόφαση και, έτσι, στις 14 Ιανουαρίου, ήταν έτοιμες να ξεκινήσουν τον πόλεμο και να εξαλείψουν ακόμη και την απλή υπόνοια ότι θα μπορούσε να συγκληθεί μια Διεθνής Συνδιάσκεψη.

Η ανταμοιβή των εισβολέων

Γιατί οι ΗΠΑ υιοθετούν την στάση αυτή; Σε αυτό το ερώτημα υπάρχει μια επίσημη απάντηση, η οποία επαναλαμβάνεται συνεχώς. Ο Σαντάμ Χουσεΐν υπέβαλε την πρόταση του, που ανακοινώθηκε στις 2 Ιανουαρίου 1991 από Αμερικανούς αξιωματούχους και η οποία, μην λησμονείτε, ήταν μια πρόταση πλήρους αποχώρησης με κάποιο είδος δέσμευσης όσον αφορά τα δύο εκκρεμή ζητήματα. Υπήρξε απάντηση εκ μέρους των ΗΠΑ. Αυτή δόθηκε μέσω της επιστολής του Τζωρτζ Μπους προς τον Σαντάμ Χουσεΐν, η οποία επιδόθηκε τρεις ημέρες αργότερα - στην πραγματικότητα δεν επιδόθηκε, αλλά εστάλη τρεις ημέρες αργότερα. Την επιστολή αυτή μπορείτε να την διαβάσετε στους *New York Times*- ανέφερε ότι: «Δεν μπορεί να υπάρξει κανένας συμβιβασμός επί θεμάτων αρχής. Δεν είναι δυνατόν να ανταμείβονται οι εισβολείς. Δεν θα υπάρξουν διαπραγματεύσεις». Ιδού η απάντηση. Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να πιστέψουμε ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας θα προέβαινε σε οποιαδήποτε δήλωση η οποία να αναφέρει ότι, αργά ή γρήγορα, θα έπρεπε, ίσως, να συγληθεί μια Διεθνής Συνδιάσκεψη.

Ας ρίξουμε μια ματιά στις τρεις αυτές φράσεις. «Δεν μπορεί να υπάρξει κανένας συμβιβασμός επί θεμάτων αρχής.» Αυτό είναι απολύτως ορθό. Από την σκοπιά της λογικής, είναι αδύνα-

τον να υπάρξει συμβιβασμός επί θεμάτων αρχών, διότι εάν υπάρξει, αυτές παύουν να είναι αρχές, δεν είναι παρά απλές σκοπιμότητες. Μέχρις εδώ αυτό είναι λογικό, επομένως ο Τζωρτζ Μπους έχει απόλυτο δίκιο ως προς αυτό. Ας εξετάσουμε τώρα την δεύτερη φράση. «Δεν είναι δυνατόν να ανταμείβονται οι εισβολείς.» Όποιος την τηρεί με συνέπεια, μπορεί να ισχυρισθεί ότι αυτή αποτελεί μια από τις αρχές του, κάποιος, όμως, ο οποίος κάνει συνεχώς συμβιβασμούς ως προς αυτήν, δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι αυτή είναι μια από τις αρχές του και αυτό είναι κάτι λογικό. Αναμφισβητήτως, οι ΗΠΑ συγκαταλέγονται στους σημαντικότερους παραβάτες - εάν δεν είναι ο σημαντικότερος - αυτής της υποτιθέμενης αρχής. Και ο λόγος είναι ότι ανταμείβουν μονίμως τους εισβολείς, όταν δεν πραγματοποιούν οι ίδιες κάποια εισβολή. Άρα, συνεπάγεται ότι αυτή δεν είναι μια αρχή την οποία σέβονται οι ΗΠΑ. Έτσι, το ότι είναι αδύνατον να υπάρξει συμβιβασμός επί θεμάτων αρχής είναι άσχετο, διότι εδώ δεν υπάρχουν άλλες αρχές εκτός από το «κάνουμε ό,τι θέλουμε, εφ' όσον είμαστε η Νέα Παγκόσμια Τάξη».

Όλα αυτά είναι αλληλένδετα και, ως εκ τούτου, επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε αυτά. Από ιστορική άποψη, οι ΗΠΑ και η Βρετανία είναι οι δύο χώρες οι οποίες εγκαθίδρυσαν την ιμπεριαλιστική αποικιοκρατία στην περιοχή αυτή. Η Βρετανία και η Γαλλία υπήρξαν οι μείζονες α-

ποικιοκρατικές δυνάμεις μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο είναι οι ΗΠΑ και η Βρετανία, με τις ΗΠΑ να έχουν σαφώς το προβάδισμα. Υπάρχει, ωστόσο, μια προγενέστερη ιστορία. Δεν μας αρέσει να την θυμόμαστε, όμως οι άνθρωποι του Τρίτου Κόσμου την θυμούνται. Στον βαθμό που τους αναγνωρίζουμε κάποια αξία, αξίζει να σημειωθεί ότι λησμονούμε όσα εκείνοι θυμούνται. Η Βρετανία κατέλαβε το Ιράκ κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο,* όταν η Οθωμανική Αυτοκρατορία έπνεε τα λοίσθια. Την εποχή εκείνη, η Βρετανία είχε επεκταθεί υπερμέτρως. Η Αυτοκρατορία εξαπλωνόταν, η βρετανική ισχύς όμως συρρικνωνόταν. Είχε ήδη αποδυναμωθεί από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και δεν διέθετε τα αναγκαία στρατεύματα ώστε να ελέγχει την Αυτοκρατορία. Συνεπώς, δεν έκανε παρά ό,τι κάνει συνήθως κάθε παρακμάζουσα Αυτοκρατορία: κατέστη περισσότερο βίαη - για να διατηρήσει την εξουσία της, προσπάθησε να χρησιμοποιήσει περισσότερη βία σε αντιστάθμισμα της έλλειψης στρατευμάτων. Τότε έγινε η σφαγή του Αρμυτσαρ στην Ινδία, όπου τα βρετανικά στρατεύματα δολοφόνησαν 400 ανυπεράσπιστους διαδηλωτές. Τα αρχεία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ είναι τώρα προσιτά στον καθέναν. Αυτό συνέβη εδώ και πολύ καιρό και έτσι έχουν δημοσιοποιηθεί. Είναι δε αποκαλυπτικά. Όσον αφορά

*ΣτΜ Το 1917.

στο Ιράκ, απεφασίσθη ότι εφ' όσον δεν διέθεταν αρκετά στρατεύματα για να το ελέγξουν, θα κατέφευγαν σε βομβαρδισμούς προς εκφοβισμό. Οι Βρετανοί προέβησαν κυρίως σε βομβαρδισμούς πλοίων, σε αντιστάθμισμα του γεγονότος ότι δεν διέθεταν αρκετά στρατεύματα για να πραγματοποιήσουν απόβαση. Εάν μελετήσετε τα αρχεία, θα δείτε ότι τα πράγματα είναι σαφέστατα. Αναφέρουν ότι έπρεπε να βομβαρδισθούν χωριά και να σκοτωθούν γυναϊκόπαιδα, διότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να τους κρατήσουν υποταγμένους. Ο βομβαρδισμός προς εκφοβισμό χρησιμοποιήθηκε ακόμη και για τον εξαναγκασμό φυλών να πληρώσουν τους φόρους. Απλώς, οι Βρετανοί δεν διέθεταν αρκετά στρατεύματα για να εισβάλουν στην περιοχή. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν σταμάτησαν εκεί. Το 1920, η RAF και η Διοίκηση Υποθέσεων Μέσης Ανατολής ζήτησαν άδεια από το υπουργείο Πολέμου στο Λονδίνο, για την χρήση χημικών όπλων «κατά απείθαρχων Αράβων πειραματικώς». Αυτό αφορούσε το Ιράκ αμέσως μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. «Χημικά όπλα» σημαίνει δηλητηριώδη αέρια. Εκείνη την εποχή, τα χημικά όπλα θεωρούντο ως η έσχατη λύση, σχεδόν όπως θεωρούνται τα πυρηνικά όπλα μετά την Χιροσίμα και το Ναγκασάκι. Η RAF ζήτησε άδεια από το υπουργείο Πολέμου, όπου ο υπεύθυνος αξιωματούχος είπε ότι δεν συμμεριζόταν «τον αποτροπιασμό εκείνων οι

οποίοι ήταν αντίθετοι προς τα δηλητηριώδη αέρια», συμπληρώνοντας ότι: «Υποστηρίζω ανεπιφύλακτα την χρήση δηλητηριωδών αερίων κατά απολίτιστων φυλών». Συνέχισε λέγοντας ότι η χρήση αερίων θα «προκαλούσε αληθινή κόλαση. Δεν είναι παρά η εφαρμογή της σύγχρονης επιστήμης στον πόλεμο και δεν μπορούμε να απορρίψουμε κανένα όπλο το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να καταστείλουμε τις ταραχές στα σύνορα». Ο κύριος αυτός υπήρξε ένας από τους ήρωες της Δύσης, ο Ουίνστον Τσόρτσιλ. Μπορεί να μην μας αρέσει να το θυμόμαστε, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι άλλοι άνθρωποι δεν το θυμούνται, αυτό καθώς και πολλά άλλα πράγματα όπως αυτό.

Ας επανέλθουμε, όμως, στην μεταπολεμική περίοδο. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι ΗΠΑ και η Βρετανία εγκαθίδρυσαν ένα προτεκτοράτο στην περιοχή. Τήρησαν την στάση την οποία είχαν υιοθετήσει για πρώτη φορά ο Λόρδος Κούζον και άλλοι Βρετανοί αποικιοκράτες ηγέτες. Το όλο ζήτημα συνίστατο, όπως το έθεσε ο Λόρδος Κούζον στην δεκαετία του 1920, στο ότι η άμεση κατάληψη χωρών ήταν υπερβολικά δαπανηρή. Υπήρχε έλλειψη δυνάμεων. Ως εκ τούτου, θα έπρεπε να παραχωρείς σε αυτές ανεξαρτησία και να κυβερνάς πίσω από ένα «αραβικό προσωπείο». Έλεγε «πρέπει να συγκαλύψουμε την προσάρτηση των χωρών αυτών με ένα προπέτασμα παραμυθιών όπως 'μικρό,

ουδέτερο κράτος εν μέσω αντιμαχομένων δυνάμεων' ή 'σφαίρα επιρροής'». Ιδού η σύγχρονη εκδοχή της αποικιοκρατίας. Έτσι και έγινε. Ένα «αραβικό προσωπείο» κατασκευάστηκε για τον έλεγχο των πετρελαιοπηγών. Τα μείζονα συμφέροντα των ΗΠΑ βρίσκονται στην παραγωγή πετρελαίου του Κόλπου. Η τελευταία θεωρείτο από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ ως «ένα τρομερό στρατηγικό απόθεμα, το μεγαλύτερο υλικό τρόπαιο στην παγκόσμια Ιστορία». Αυτό είναι κάτι που δεν θα το θυσίαζαν. Επίσης, αναγνωριζόταν γενικώς ότι όποιος είχε τον έλεγχο του, θα διέθετε ό,τι ο Τζωρτζ Κέναν ονόμαζε την εποχή εκείνη «δύναμη του βέτο» επί των συμμάχων, της Ευρώπης και της Ιαπωνίας. Συνεπώς, ήταν πολύ σημαντικό να το έχεις στα χέρια σου. Υπήρξε μια μεγάλη διαμάχη μεταξύ ΗΠΑ και Βρετανών, αλλά διευθετήθηκε με τους όρους των ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ ήταν η ισχυρότερη δύναμη. Η Γαλλία απεπέμφθη, διότι ήταν πολύ αδύναμη για να συμμετέχει. Εκείνο που απέμεινε ήταν μια αμερικανοβρετανική συγκυριαρχία, όπου διηύθυναν οι Αμερικανοί, ενώ οι Βρετανοί ήταν «αναπληρωτές», όπως το διατύπωσε ένας υψηλά ιστάμενος αξιωματούχος (ο Ντην Άτσεσον, βεβαίως). Πράγματι, εκείνο που είπε ήταν ότι «οι Βρετανοί μπορούν να είναι ο αναπληρωτής μας. Η λέξη της μόδας γι' αυτό είναι συνέταιρος». Εκείνο που έπρεπε να ακούσουν οι Βρετανοί ήταν η αναφορά στον «συνέταιρο», η αναφορά στον

«αναπληρωτή» δεν αποτελεί παρά εσωτερική συζήτηση.

Η πρώτη ρήξη στην αμερικανοβρετανική αυτή συγκυριαρχία επήλθε το 1958, όταν ξέσπασε μια εθνικιστική επανάσταση στο Ιράκ, επανάσταση εθνικιστών, ανωτέρων αξιωματικών, η οποία ανέτρεψε ένα από τα αραβικά προσώπια, δηλαδή ένα εξαρτημένο, υποτελές κράτος. Όπως ήταν φυσικό, οι ΗΠΑ και η Βρετανία κυριεύθηκαν από μεγάλη ανησυχία. Το Ιράκ διαθέτει τεράστια αποθέματα πετρελαίου. Η άμεση φανερή αντίδραση ήταν να σταλούν την επομένη στον Λίβανο οι πεζοναύτες. Ο Αϊζενχάουερ έδωσε άδεια χρήσης «οποιοδήποτε όπλου σε περίπτωση κατά την οποία εχθρικές δυνάμεις θα κινηθούν προς το Κουβέιτ». Αυτό ερμηνεύθηκε από όλους ως άδεια χρήσης πυρηνικών όπλων. Ακολούθως, οι ΗΠΑ προφανώς έδωσαν άδεια χρήσης πυρηνικών όπλων σε περίπτωση κατά την οποία η έκρυθμη κατάσταση επεκτεινόταν στο Κουβέιτ. Την εποχή εκείνη, ο «Χίτλερ» ήταν ο στρατηγός Γκαμάλ Αμπντ ελ-Νάσερ, ένας λαϊκιστής εθνικιστής. Φοβούνται ότι ο αραβικός εθνικισμός θα εξαπλωνόταν και ότι θα μπορούσε να ανατρέψει τα αραβικά αυτά προσώπια. Ανησυχούσαν μήπως το επόμενο που θα γινόταν θα ήταν μια εθνικιστική επανάσταση στο Κουβέιτ. Τώρα έχουμε πρόσβαση στα απόρρητα βρετανικά και αμερικανικά έγγραφα εκείνης της περιόδου. Είναι προσιτά και άκρωσ αποκαλυπτι-

κά. Ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών μετέβη αεροπορικώς στην Ουάσινγκτον μετά τις σχετικές διαβουλεύσεις. Αποφάσισαν να παραχωρήσουν στο Κουβέιτ τύποις ανεξαρτησία - η συνήθης τακτική του Λόρδου Κούζον. Τοποθέτησαν ένα αραβικό προσωπίο στην θέση εκείνου το οποίο λειτουργούσε έως τότε αποτελεσματικά ως αποικία, σε μια προσπάθεια να αποτρέψουν την απειλή της επανάστασης, διατηρώντας το δικαίωμα να επεμβαίνουν ή, όπως το διατύπωσε ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών, «να επεμβαίνουν αμείλικτα», εάν κάτι δεν πήγαινε καλά, ανεξαρτήτως τού ποιος θα εμπλεκόταν με το Κουβέιτ. Οι ΗΠΑ διατήρησαν το ίδιο δικαίωμα επί ενός άλλου τμήματος της Χερσονήσου, δηλαδή, οι δύο ιμπεριαλιστικές δυνάμεις αποφάσισαν μυστικά - ωστόσο, όλα τα σχετικά έχουν τώρα δημοσιοποιηθεί, εάν θέλετε να τα διαβάσετε - ότι οι πετρελαιοφόρες περιοχές θα έπρεπε να παραμείνουν στα χέρια των αμερικανοβρετανών και το Συμβούλιο Ασφαλείας έλαβε την απόφαση να είναι έτοιμο να προσφύγει στην βία σε συνεννόηση με το Ηνωμένο Βασίλειο, εφ' όσον κρινόταν αναγκαίο, προκειμένου να προστατευθούν τα αμερικανικά συμφέροντα εκεί.

Επίσης, εξήγησαν τους λόγους, οι οποίοι, όντως, αξίζει να αναφερθούν. Οι ΗΠΑ δεν χρειάζοντο το πετρέλαιο, δεν το χρησιμοποιούσαν. Οι ΗΠΑ ήταν, εκείνη την εποχή, ο μεγαλύτερος εξαγωγέας πετρελαίου. Όμως, η Βρετανία χρεια-

ζόταν ήδη, έως έναν βαθμό, το πετρέλαιο, αλλά εκείνο που χρειάζοντο πραγματικά και οι δυο ήταν τα κέρδη. Αυτό είναι το αποφασιστικής σημασίας ζήτημα που έχουμε εδώ. Όταν οι άνθρωποι λένε «όχι αίμα για το πετρέλαιο», στην πραγματικότητα θα έπρεπε να λένε «όχι αίμα για τα κέρδη από το πετρέλαιο». Η παραγωγή πετρελαίου είναι άκρως επικερδής. Αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πηγές κεφαλαίου στον κόσμο. Οι ΗΠΑ και η Βρετανία την θέλουν. Ως προς αυτό, είναι πολύ κατηγορηματικές, ιδίως η Βρετανία κατά την δεκαετία του 1950. Η βρετανική οικονομία νοσούσε. Η στερλίνα δεν ήταν ανταγωνιστική. Αμφότερες οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις συμφώνησαν ότι, όσον αφορά το Κουβέιτ, οι εκεί επενδύσεις έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της στερλίνας, του Ηνωμένου Βασιλείου και του συστήματος του.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, οι ΗΠΑ άρχισαν να έχουν τα ίδια προβλήματα. Ως προς αυτό δεν διαθέτουμε αρχεία και, ως εκ τούτου, πρέπει να τα δημιουργήσουμε βάσει των γεγονότων που μπορούμε να παρατηρήσουμε. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, οι ΗΠΑ αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα που είχε η Βρετανία κατά την δεκαετία του 1950. Ήταν προφανές ότι παρήκμαζαν εν συγκρίσει προς τους κύριους αντιπάλους τους στον κόσμο, δηλαδή την καθοδηγούμενη από την Γερμανία Ευρώπη και την Ιαπωνία. Εκείνο τον καιρό, αυτό ήταν πασιφα-

νές. Οι Ρώσοι ήταν κατά κύριο λόγο μια απειλή για δημαγωγικούς λόγους, έτσι, μπορούσες να κερδίσεις υποστήριξη στο εσωτερικό της χώρας. Στην πραγματικότητα, όμως, ανησυχούσαν για την Ευρώπη και την Ιαπωνία. Ως εκ τούτου, στο σημείο αυτό, κατέστη αναγκαίο να μην ρέουν μόνον προς την βρετανική οικονομία τα κέρδη από την παραγωγή πετρελαίου, αλλά και προς την αμερικανική. Και έτσι έγινε και γίνεται έκτοτε.

Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους, εν αντιθέσει προς τα λεγόμενα πολλών ανθρώπων, οι ΗΠΑ και η Βρετανία έχουν συχνά ταχθεί υπέρ της αύξησης της τιμής του πετρελαίου, οδηγώντας την στα ύψη αντί να την μειώνουν. Αυτό είναι συχνά συνάρτηση των καταστάσεων, καθ' όσον συνιστά μια περίπλοκη υπόθεση, αλλά και συχνά καταλήγει να βοηθά την οικονομία των ΗΠΑ και της Βρετανίας, πρωτίστως επειδή αυτές είναι οι παραγωγοί πετρελαίου υψηλού κόστους. Το πετρέλαιο της Αλάσκας και της Βόρειας Θάλασσας είναι ακριβό και ο μόνος τρόπος για να αποκομίσεις κέρδη από αυτό είναι να αυξήσεις την τιμή κατά πολύ. Κατά δεύτερο λόγο, επειδή τα κέρδη από την παραγωγή πετρελαίου τείνουν να επιστρέφουν στην αμερικανική και την βρετανική οικονομία. Έως τώρα πηγαίνουν σε κρατικά χρεώγραφα, σε αμερικανικά οικονομικά ιδρύματα, σε εισαγωγές αμερικανικών βιομηχανικών προϊόντων, σε οι-

κοδομικές εταιρείες, σε όπλα κ.λπ. Γεγονός είναι ότι, το εμπορικό ισοζύγιο των ΗΠΑ με την Σαουδική Αραβία, βελτιώθηκε προς όφελος των ΗΠΑ, μετά την τεράστια άνοδο της τιμής του πετρελαίου, το 1973. Το ίδιο συνέβη και με την Βρετανία.

Μια χρεωμένη οικονομία

Μέχρι σήμερα, αυτοί υπήρξαν οι αποφασιστικοί παράγοντες. Μετά την κυβέρνηση Ρήγκαν, η οποία κατάφερε ένα πολύ ισχυρό πλήγμα στην αμερικανική οικονομία - και θα χρειασθεί πολύς καιρός για να αποκατασταθεί η ζημιά αυτή - η αμερικανική οικονομία είναι μια οικονομία βυθισμένη στα χρέη, η οποία απεγνωσμένα χρειάζεται κεφάλαια. Παρακμάζει εν συγκρίσει προς τους κύριους αντιπάλους της. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν στον κόσμο τρεις μόνο πηγές από τις οποίες μπορεί να αντληθεί κεφάλαιο: η Γερμανία, η Ιαπωνία και οι πετρελαιοπαραγωγές χώρες του Κόλπου. Η Γερμανία και η Ιαπωνία δεν πρόκειται να καταβάλουν καμία ιδιαίτερη προσπάθεια για να στηρίξουν την Βρετανία και τις ΗΠΑ - είναι αντίπαλοι. Ωστόσο, οι πετρελαιοπαραγωγές χώρες του Κόλπου θα το πράξουν, όντας αραβικά προσωπεία των ΗΠΑ και της Βρετανίας. Ιδού ποιο είναι το ιδιαίτερο συμφέρον των ΗΠΑ και της Βρετανίας στην περιοχή αυτή και τέτοια παρα-

μένει η κατάσταση. Υπάρχει ένα ανέκδοτο που κυκλοφορεί στην Γουόλ Στρητ και το οποίο αποτυπώνει την ουσία του ζητήματος: Γιατί οι ΗΠΑ και το Κουβέιτ έχουν ανάγκη το ένα το άλλο; Απάντηση: το Κουβέιτ είναι ένα τραπεζικό σύστημα χωρίς χώρα, ενώ οι ΗΠΑ είναι μια χώρα χωρίς τραπεζικό σύστημα. Αυτό είναι, λίγο-πολύ, ορθό. Οι αποταμιευτικές και δανειοδοτικές τράπεζες αποτελούν μικρό μόνο μέρος του προβλήματος: είναι μικρές τράπεζες. Το θέμα είναι ότι, στον βαθμό που πρόκειται για την κεντρική τράπεζα στην Ν. Υόρκη και για άλλα μεγάλα οικονομικά ιδρύματα, απαιτείται μια μεγάλη ροή κεφαλαίου. Αυτό δεν μπορεί ακόμη να δώσει απάντηση στο επόμενο ερώτημα: Γιατί οι ΗΠΑ και η Βρετανία εμμένουν στην βία; Γιατί δεν είναι πρόθυμες να αποδεχθούν μια διπλωματική λύση του ζητήματος; Πρόκειται για ένα ερώτημα στο οποίο πρέπει να προσπαθήσουμε να απαντήσουμε. Θα πρέπει να ρωτήσουμε και πάλι τι το ιδιαίτερο έχουν οι δύο αυτές χώρες το οποίο υποδηλώνει ότι θα προτιμούσαν ως τρόπο διακυβέρνησης του κόσμου την βία και όχι την διπλωματία; Εδώ πέφτουμε και πάλι σε εικασίες, εάν όμως παρατηρήσετε την σημερινή παγκόσμια τάξη πραγμάτων, πιστεύω ότι μπορείτε να αντλήσετε συμπεράσματα. Ας πάρουμε, κατ' αρχήν, ως παράδειγμα την Βρετανία. Αρχικά, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ούτε οι ΗΠΑ ούτε η Βρετανία μπορούν να ανταπεξέλθουν πραγματι-

κά στον διπλωματικό τομέα. Οι πολιτικές, τις οποίες υιοθετούν, ιδιαιτέρως στον Τρίτο Κόσμο, είναι άκρως αντιδημοφιλείς. Αυτήν την στιγμή, όλη η περιοχή από το Μαρόκο μέχρι την Ινδονησία είναι σε εκρηκτική κατάσταση. Ο ανταγωνισμός με τις ΗΠΑ και την Βρετανία είναι τόσο σκληρός, ώστε φθάνει ακόμη και μέχρι του σημείου της μαζικής υποστήριξης προς τον Σαντάμ Χουσεΐν, έναν μισητό τύραννο, τον οποίο, όμως, θα υποστήριζε το μεγαλύτερο μέρος του Τρίτου Κόσμου, εάν ετίθετο ζήτημα επιλογής ανάμεσα στον Σαντάμ Χουσεΐν και τις ΗΠΑ και την Βρετανία. Εκλαμβάνουμε τον εαυτό μας σαν να έχει έναν «ανώτερο σκοπό» και να είμαστε ευγενείς. Όμως, μας θεωρούν σαν αυτό που ο Ουίνστον Τσώρτσιλ όντως ήταν και ένα εκατομμύριο άλλα πράγματα όπως αυτό. Άρα, η διπλωματία είναι ένα κακό χαρτί. Οι ΗΠΑ και η Βρετανία είναι «αδύναμες πολιτικά», εφ' όσον δεν διαθέτουν καλά χαρτιά στην διπλωματία.

Τι συμβαίνει με την οικονομία; Ας πάρουμε ως παράδειγμα την Βρετανία. Ως προς αυτήν, η Βρετανία αδυνατεί να ανταγωνισθεί την Γερμανία, την Γαλλία και την Ιαπωνία. Δεν μπορεί να ανταγωνισθεί ούτε καν την Ιταλία. Είναι μια οικονομία σε προχωρημένη φάση παρακμής. Τι συμβαίνει όμως με τις ΗΠΑ; Εξακολουθούν να είναι η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου, αλλά σε παρακμή. Αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα. Η κυρίαρχη οικονομικά δύναμη στον κόσμο δεν

είναι πλέον οι ΗΠΑ, αλλά ένας «τριπολικός» κόσμος: η κατευθυνόμενη από την Γερμανία Ευρώπη, η Ιαπωνία και η περιφέρεια της και μετά οι ΗΠΑ. Υπάρχει στις ΗΠΑ σοβαρό πρόβλημα, το οποίο επιδεινώνεται εξ αιτίας της πολιτικής Ρήγκαν και Μπους. Βαθύτατη παρακμή. Επομένως, η οικονομική ισχύς δεν αποτελεί το ισχυρό τους χαρτί.

Τι συμβαίνει με την στρατιωτική ισχύ; Πάρτε ως παράδειγμα την Βρετανία. Σύμφωνα με τα κριτήρια μιας μέσης χώρας, η Βρετανία έχει πολύ μεγάλη στρατιωτική ισχύ. Διαθέτει ισχυρό στρατό και έχει πολύ υψηλό επίπεδο στρατιωτικών δαπανών. Επιπλέον, έχει μια στρατιωτική παράδοση - παράδοση για την οποία είναι πολύ υπερήφανη - σθεναρής υπεράσπισης του πολιτισμού, ή συντριβής των ιθαγενών, σύμφωνα με την άποψη άλλων. Έχει μια μακρά παράδοση ως προς αυτό. Και πάλι, όμως, το πώς βλέπεις τα πράγματα εξαρτάται από το αν βρίσκεσαι μπροστά ή πίσω από το όπλο. Έτσι, επιλέγεις. Ωστόσο, έχουν αυτήν την παράδοση και διαθέτουν ισχύ, σύμφωνα με τα κριτήρια της μέσης δύναμης.

Ακάθεκτη αμερικανική επίθεση

Τι συμβαίνει με τις ΗΠΑ; Οι ΗΠΑ διαθέτουν, κατ' ουσίαν, το μονοπώλιο της βίας. Από άποψη οικονομική, ο κόσμος είναι τριπολικός,

όμως από στρατιωτική, είναι μονοπολικός. Αυτό αναγνωρίζεται από όλες τις πλευρές. Με την ουσιαστική απόσυρση της Σοβιετικής Ένωσης από το παγκόσμιο προσκήνιο, δεν υπάρχει πλέον τίποτε το οποίο να μπορεί να αποτρέψει την χρήση βίας εκ μέρους των ΗΠΑ. Προηγουμένως, υπήρχε μια ανασχετική δύναμη. Οι ΗΠΑ φοβούνται ανέκαθεν μήπως εμπλακούν σε περιπέτειες με τους Ρώσους. Αυτό δεν υπάρχει πλέον. Πριν από 10 ή 15 χρόνια, οι ΗΠΑ και η Βρετανία δεν θα μπορούσαν να στείλουν μεγάλες εκστρατευτικές δυνάμεις στην Μέση Ανατολή. Θα ήταν πολύ επικίνδυνο. Μια προστριβή θα μπορούσε να εξελιχθεί σε αναμέτρηση με τους Ρώσους και αυτό θα ήταν μεγάλη ατυχία. Θέλεις να επιτεθείς σε ανθρώπους οι οποίοι δεν μπορούν να αντεπιτεθούν, όχι σε ανθρώπους που μπορούν. Αυτό αποτελεί νόμο της πολιτικής τέχνης. Το εμπόδιο αυτό ξεπεράσθηκε και οι ΗΠΑ τώρα είναι απολύτως ελεύθερες να χρησιμοποιήσουν βία, αυθαιρέτως, όποτε θέλουν. Κάνετε λάθος, εάν πιστεύετε ότι αυτό δεν το έχουν υπ' όψιν τους οι πολιτικοί άνδρες και οι στρατιωτικοί αναλυτές. Το έχουν υπ' όψιν τους, συζητούν περί αυτού και αυτό είναι προφανές.

Τι έχουμε, λοιπόν; Ένα παγκόσμιο σύστημα, την Νέα Παγκόσμια Τάξη, στο οποίο υπάρχει μια ισχυρότατη στρατιωτική δύναμη με έναν «αναπληρωτή», ο οποίος και ο ίδιος είναι μια αρκετά ισχυρή στρατιωτική δύναμη. Καμιά εκ

των δύο δεν κυριαρχεί οικονομικά. Αμφότερες είναι αδύναμες πολιτικά. Είναι πολύ φυσικό να προσπαθεί ο καθένας να οδηγήσει την αναμέτρηση στο πεδίο στο οποίο είναι ισχυρός. Αυτό κάνεις σε μια εσωτερική αναταραχή, αυτό κάνεις και στις διεθνείς υποθέσεις. Παίζεις το ισχυρό χαρτί σου, οδηγείς την κατάσταση σε ένα πεδίο στο οποίο προσδοκός ότι θα νικήσεις. Το πεδίο στο οποίο οι ΗΠΑ και ο Βρετανός αναπληρωτής τους είναι αναμενόμενο ότι θα νικήσουν, είναι το πεδίο της βίας. Θέλουν να δείξουν ότι η βία είναι ο τρόπος διακυβέρνησης του κόσμου.

Υπάρχουν και άλλοι παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν σε αυτό. Θα έλεγα ότι αυτό συζητείται μάλλον ανοικτά στον διεθνή οικονομικό Τύπο. Οι *Financial Times* στην Βρετανία, αναφέρουν ότι οι ΗΠΑ πρέπει να γίνουν ένα μισθοφορικό κράτος, ακόμη περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν, πράγμα που σημαίνει: κάποιος πρέπει να κρατά υπό έλεγχο τον Τρίτο Κόσμο. Οι ΗΠΑ είναι οι μόνες οι οποίες έχουν την δύναμη να το κάνουν. Δεν διαθέτουν όμως την οικονομική βάση, οπότε άλλοι θα πρέπει να πληρώσουν γι' αυτό. Όταν ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών, Λώρενς Ήνγκλμπεργκερ, μίλησε στο Κογκρέσο για την Νέα Παγκόσμια Τάξη, ανέφερε, κατ' ουσίαν, το ίδιο πράγμα. Είπε ότι στην Νέα Παγκόσμια Τάξη θα υπάρχει μια καινοτομία στην τέχνη της διπλωματίας. Εμείς θα πράγμα-

τοποιούμε τις επεμβάσεις και οι άλλοι θα πληρώνουν γι' αυτό. Η Γερμανία και η Ιαπωνία δεν αδημονούν να πληρώσουν γι' αυτό, αλλά τα πετροδολάρα είναι ακόμη εκεί. Ωστόσο, σας αναφέρω ότι υπάρχουν στις ΗΠΑ ορισμένοι πασιφανείς εσωτερικοί παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν, συντείνουν και πιέζουν προς την ίδια κατεύθυνση. Δεν το επιβάλλουν, αλλά ωθούν προς τα εκεί. Δεν αποτελεί σπουδαίο μυστικό το ότι βρίσκεται σε παρακμή ό,τι ονομάζουμε «υποδομή». Οι πόλεις ερειπώνονται, τα εκπαιδευτικά συστήματα καταρρέουν, η ιατρική περίθαλψη είναι ανύπαρκτη κ.λπ. - αυτό είναι κάτι πολύ σοβαρό. Πράγματι, οι μεγάλες εταιρείες ήδη έχουν θορυβηθεί γι' αυτό. Ο λόγος της ανησυχίας τους έγκειται στο ότι όλες οι μελλοντικές θέσεις εργασίας που προσφέρονται από το ΓΕΑ* καθώς και από άλλους ανάλογους οργανισμούς και οι οποίες αποτελούν συνολικά το 50% περίπου των θέσεων εργασίας της επόμενης δεκαετίας, πρέπει να καλυφθούν από μαύρους και ισπανόφωνους, δηλαδή από ανθρώπους οι οποίοι έχουν εγκαταλειφθεί σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως τα οποία ονομάζονται «πόλεις», όπου δεν μορφώνονται, δεν μαθαίνουν ανάγνωση και γραφή, αλλά μαθαίνουν απλώς να αλληλοπυροβολούνται και να παίρνουν ναρκωτικά. Αυτοί οι άνθρωποι είναι εκείνοι οι οποίοι πρέπει να κα-

* ΣτΜ Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας. Κάτι αντίστοιχο του ελληνικού ΟΑΕΔ.

λύψουν τις θέσεις εργασίας. Οι μεγάλες εταιρείες το γνωρίζουν αυτό και δεν τους αρέσει, διότι αυτές αποκομίζουν κέρδη, όταν υπάρχει το κατάλληλο εργατικό δυναμικό. Αυτό εγείρει ένα πρόβλημα. Αποτελεί κοινό μυστικό ότι θα υπάρξει σοβαρή έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού στις ΗΠΑ. Εξειδικευμένη εργασία σημαίνει τα πάντα, από δακτυλογράφους και τεχνικούς ηλεκτρονικών υπολογιστών μέχρι διευθυντές και προγραμματιστές παραγωγής, ερευνητές κ.λπ. Μια έλλειψη είναι προ των πυλών. Από όλα όσα σας διδάσκουν περί οικονομίας, υπάρχει κάτι το οποίο είναι αληθινό και αυτό είναι το ότι, στο μέτρο που κάτι σπανίζει, η τιμή του αυξάνεται, πράγμα που σημαίνει ότι το κόστος της εξειδικευμένης εργασίας αναμένεται να ανέλθει. Όταν το κόστος της εξειδικευμένης εργασίας ανέρχεται, οι πολυεθνικές μετακινούνται εκεί όπου το κόστος είναι χαμηλότερο, πράγμα που σημαίνει ότι τα πάντα, από την έρευνα έως την δακτυλογράφηση, θα αναζητηθούν σε κάποιο άλλο μέρος όπου υπάρχει άφθονη, εξειδικευμένη εργατική δύναμη. Ακόμη και στον Τρίτο Κόσμο, όπου τα εκπαιδευτικά συστήματα συχνά δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητα και, ιδίως, στον Νέο Τρίτο Κόσμο, ελπίζοντας να αποκτήσουν πρόσβαση στην Ανατολική Ευρώπη.

Το ερώτημα που τίθεται είναι: Τι μέλλει γενέσθαι στις ΗΠΑ; Υπάρχει πάντα η εργασία του μισθοφόρου. Μπορεί να μην γνωρίζεις ανάγνω-

ση και γραφή ή πώς να επισκευάζεις ηλεκτρονικούς υπολογιστές, αλλά μπορείς να σέρνεσαι σε μια έρημο ή μια ζούγκλα. Εάν κάποιος πληρώνει γι' αυτό, υπάρχει ένας ρόλος τον οποίο μπορούν να παίξουν οι ΗΠΑ. Δεν είναι πολύ ωραίος, ούτε μοιραίος, όμως δεν είναι και απίθανος.

Πιστεύω ότι κάπως έτσι φαίνεται να διαμορφώνεται η Νέα Παγκόσμια Τάξη. Θα έλεγα ότι τα πράγματα δεν πρόκειται να αποβούν καλώς για τα συνήθη θύματα. Ούτε όμως και για τους πολίτες των μισθοφορικών κρατών και πάλι ούτε και αυτό είναι κάτι αναπόφευκτο - αντιθέτως, είναι ένα σοβαρό ενδεχόμενο - εκτός και αν αποφασίσουν να κάνουν κάτι γι' αυτό οι πολίτες των μισθοφορικών κρατών.

Η ΝΕΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΑΞΗ

Στο προφητικό αυτό κείμενο, ο Τσόμσκι αναλύει με τον γνωστό οξυδερκή τρόπο του το ιστορικό υπόβαθρο και τις παραμέτρους οι οποίες γέννησαν την Νέα Παγκόσμια Τάξη, το φρικτότερο σύστημα ελέγχου και κυριαρχίας που γνώρισε ποτέ η Ιστορία. Επιπλέον, σφυροκοπά ανηλεώς τους “νθικοπλαστικούς” μύθους με τους οποίους προσπαθούν να την ωραιοποιήσουν η Ιερή Συμμαχία της Οικονομίας της Αγοράς και ο Αμερικανός πάτρωνάς της, αποκαλύπτοντας ταυτοχρόνως την οργουελιανή πραγματικότητα την οποία ετοιμάζουν για μας οι βιαστές των ονείρων μας.

